

MENO ISRAIŠKOS TĖVIŠKĖ – TIKĖJIMAS, MALDA, RELIGIJA

Popiežiaus Pauliaus VI žodis menininkams

Ponai ir mylimieji sūnūs,

*) Prieš pradėdami šį trumpą pasikalbėjimą, primygtinai norime pašalinti tam tikrą jūsų minčių būklavimą, tą varžymąsi, kuris lengvai, kad ir tokia proga kaip dabar, apgaubia Siksto koplyčioje besilankančią. Gal nėra kitos daugiau susitelkimo, daugiau pagarbios baimės įkvepiančios, didesnį drovumą įteigiančios, ir kartu giliau sielą sujudinančios vietos. Bet jūs, menininkai, turite būti pirmieji, pasiūvę išlaisvinti mintis nuo to instinktyvaus svyravimo, ištinkančio kiekvieną žengiantį į šią istorijos, meno, religijos, žmoniškų likimų, atsiminimų ir nuėjimų šventovę.

Ir kodėl? Nes kuogi kitu ji bebūtų, ji pritrūktų, ji šventovė menininkų ir menininkams. Todėl dabar leiskite jūsų širdyse laisvai kilti tam didžiui prisiminimų, jausmo ir egzaltacijos bangavimui, kurį sužadina tokia kaip ši šventovė.

Jumyse gali būti ir tolesnis rūpesčio jautimas, lyg koks paralyžuojantis drovumas, kurį sukelia ne tiek mūsų nuolanki žmogystė, kiek mūsų oficiali pozicija, papiežiška tarnystė. Tikrai galvojate: štai popiežius! Argi anksčiau menininkai niekada nėra apsilankę pas popiežius? Ar iš viso tai yra pirmas kartas, kai šitai įvyksta? Jie yra čia lankęsi, jie šimtmečiais visuomet palaikė santykius su Katalikų Bažnyčios galva, bet dėl skirtingų priežasčių. Galima sakyti, kad šio kontakto siūlė buvo nutrukusi. Bet jūs dabar čia susirinkote vien jums pilnai priklausančiai religinei valandėlei, ne kaip kokie už senų stovintieji, bet išėję prieikin dvasiškai pašnekesiui ir šventai atnašai.

Jautriems ir suprantantiems yra natūralus dalykas, kad būtų tam tikras pamaldumo ir pagarbos jausmas, tam tikras troškimas susitelkti ir nutilti. Mes jus atpalaiduojame net ir nuo tokio jautrumo, jeigu jis kliudo jūsų vidinės laisvės nuotakoms; nes jeigu Popiežius turi priimti visus, juk jis visų žmonių tėvas, visais rūpinasi, visiems tarnauja ir visiems turi žodį, tai ypatingai jums turi pa-

skyręs žodžių, žodžių, kuriuos jis trokšta ir džiaugiasi šiandien galėdamas jums išreikšti, nes Popiežius yra jūsų draugas.

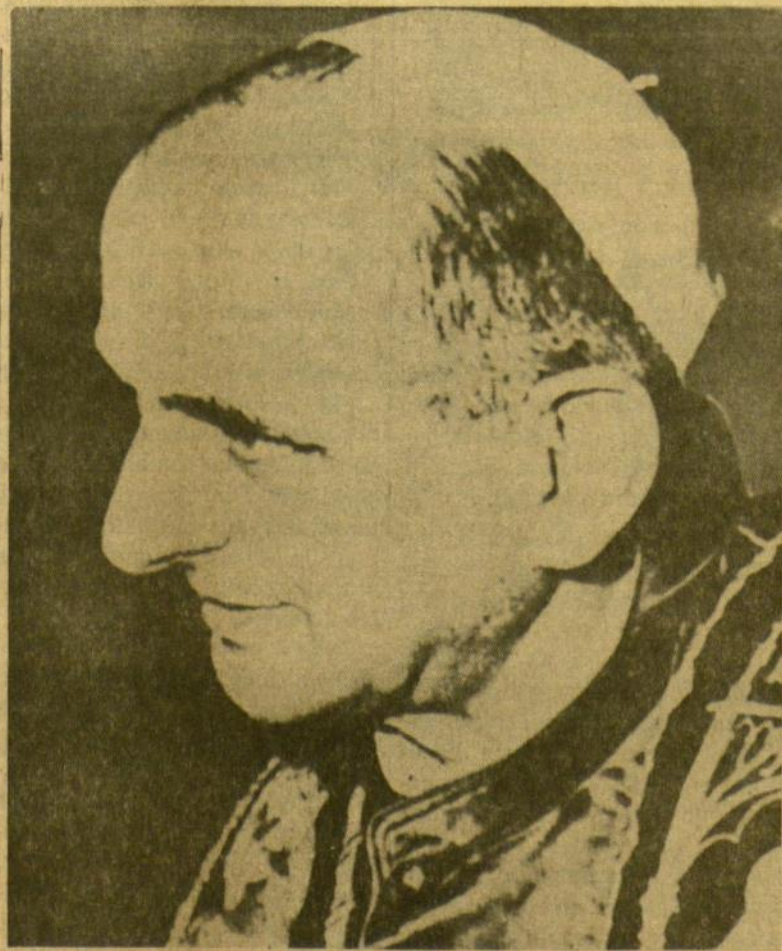
Jis tokiu yra ne vien tik iš puošnumo, globos, iškilmingumo ir didingumo tradicijos, kuri gaubia jo tarnystę ir jo autoritetą, jo santykius su žmonėmis; ir ne dėl to, kad jam reikalingas šis puošnus ir simbolinis fonas išreikšti tiems, kurie to nežino, kas jis yra, ir kokio Kristus norėjo, kad jis toks būtų žmonėse. Jis yra jūsų draugas dėl labiau esminių priežasčių, dėl tų, kuriomis šiandien rūpinamės ir labai jomis interesuojamės: mūsų tarnystė verčia mus eiti jūsų ieškoti. Turime pasakyti tą neįveikiamą žodį, kurį tačiau jūs jau žinote. Mes jūsų reikalingi. Mūsų tarnystė reikalinga jūsų bendradarbiavimo, nes, kaip žinote, jos išpareigojimas yra skelbti, padaryti prieinamą, suprantamą, sielą judinančią tą nematomą ir neapsakomą Dievo dvasios pasaulį.

Šiame darbe, kuris perteikia nematomą pasaulį suprantamomis formomis, meistrai esate jūs. Tai jūsų profesija, tai jūsų misija; jūsų menas yra iš dvasios dangaus jo turtų pagrobimas ir jų naujas apgimimas žodžiais, spalva, forma, pasiekiamumu. Tai nereiškia vien tą įgyjamąjį savumą, atsiekiama logikos ar matematikos žinovo, paverčiančio suprantamus turtus to kitaip mūsų pojūčių suvokimo faktui ir daiktų tarpiniam apčiuopiamumui nepasiekiamo pasaulio. Jūs turite tą išmintinę dovaną, kad pačiam veiksmu, darant dvasios

pasaulį suprantamą ir prieinamą, jūs išsaugojate šiam nematomam pasauliui jo neapsakomumą, jo transcendenciją, jo paslaptį, dvelkimą ir būtinumą jį lengvai bei sugebant pasiekti.

Suprantantieji šį jautrumą vadina jį Einfuehlung, t. y. pajėgumu pojūčiais perduoti tai, kas mintimis negalima įsisavinti ir išreikšti. Bet jūs galite tai atlikti. Šiuo jūsų būdu, mes pakartojame, jūs esate meistrai šiuo jūsų pajėgumu perkelti į mūsų supratimo ratą ir padaryti pojūčiams juntamus tuos dalykus, kuriuos tikrai intuityvinė vizija gali aprėpti. Jeigu stoktume jūsų pagalbos, mūsų dvasinė tarnyba virstų užsikertanti ir netikra, ir mes patys būtume priversti įsigyti menininkų ir pranašų savybes. Kunigystei reikėtų sutapti su menu, kad ji pajėgiai galėtų pakilti į lyrinį intuityvinio grožio išreiškimą.

Jei taip yra, mūsų kalba dabar turėtų pasidaryti sviri, net iškilminga. Ši aplinka, net ir ši

POPIEŽIUS PAULIUS VI

valanda prie to prisidėtų, bet to neleidžia mums skirtas laikas ir ta šiam pirmam draugiškam susitikimui pramatyta programa. Ateityje galėsime pasakyti daugiau.

Tema tačiau yra ši: turime atnaujinti draugiškumą tarp Bažnyčios ir menininkų. Ne dėl to, kad šis draugiškumas kada nors jau taip labai buvo nu-
(Nukelta į 2 psl.)

MŪSŲ LITERATŪROS ESMĖS BEIEŠKANT

Laureato Jurgio Gliaudos kalba Draugo premijos įteikimo iškilmėse

vasario 27 d. Chicagoje

Palikdami nuošaliai klausimą, kuriais keliais nueina lietuvių literatūros vystymasis okupuotoje Lietuvoje, kur kūrėjas aktyviai pajungtas socialinio realizmo diktatui, žvilgtelėjime, kaip klesti, žydi ar vegetuoja mūsų literatūra laisvame pasaulyje, pilnutinės laisvės sąlygose.

Prileisdami, kad čia, kaip ir nepriklausomoje Lietuvoje, rašytojas gyvena ne iš profesinio darbo, ne iš savo rašto, jis kūrybiniam darbui ir čia skiria tik atitrūkę valandą. Šitai visad uždės savo antspaudą ant kiekvieno išbaigtumo, o tai kartu bus ir tam tikra bendra žymė visai mūsų šio laikotarpio ir šių sąlygų literatūrai. Bet esmė ne čia, šitai yra tik formos problema.

Pilnutinės laisvės sąlygose, vis dėlto galima paklausti, kuo gyva čionykštė mūsų raštija, kuo ji naši dabarčiai ir ateičiai, ar ji suvokia savo kūrybinę, kultūrinę misiją?

Žymė yra ryški. Ir aptarti ją nedrašu. Tačiau aptarimo ji prašytė prašosi. Pirmiausia — mūsų rašytojas yra nepaprastai konservatyvus. Ir beneinantys senieji, ir ateinantys jaunieji. Visi jie, tėvai ir vaikai, skirtingi forma, bet vienodi konservatyvumu. Tas konservatyvumas yra nenykstantis nostalgijos reiškinys; ištikimybė tai buičiai, kurią mūsų rašytojas paliko Lietuvoje, savo kraštą apleidamas. Lietuvos peizažas ir žmonės rašytojo pašonėje tebegyvena tą patį gyvenimą, kuris realybėje jau buvo baigtas prieš dvi dekalas.

Defetistinės jaunųjų poezijos nuotaikos atremtos į nostalgijos apmaudą. Iš esmės tai yra tas

lybė ir iliuzija susiglaudžia į vieną sferą.

Būtų nenaudinga spekuliacija ieškoti čia giliųjų priežasčių, kodėl taip yra? Gal būt, tai tradicinis ir lengviausias kelias išreikšti save.

Visa tai labai būdinga kiekvienai emigracinei grupei. Taip 1850 m. lenkų literatūra už Lenkijos sienų irgi skendėte skendėje nostalginiame misticizme, simbolikoje, neatsiejamai susirindama su tautą ištikusiais įvykiais. Pietizmas nostalginiams kultūrai — visų emigracinių grupių išeities punktas ir epe ir lyrikoje.

Nostalginėje kūryboje dažnai skamba aistra iki Valenrodo monologo forte, nuosirdumas prasi su atgaila, apmaudas gesina įtikėjimą, ir visa tai yra,
(Nukelta į 4 psl.)

lybė ir iliuzija susiglaudžia į vieną sferą.

Būtų nenaudinga spekuliacija ieškoti čia giliųjų priežasčių, kodėl taip yra? Gal būt, tai tradicinis ir lengviausias kelias išreikšti save.

Visa tai labai būdinga kiekvienai emigracinei grupei. Taip 1850 m. lenkų literatūra už Lenkijos sienų irgi skendėte skendėje nostalginiame misticizme, simbolikoje, neatsiejamai susirindama su tautą ištikusiais įvykiais. Pietizmas nostalginiams kultūrai — visų emigracinių grupių išeities punktas ir epe ir lyrikoje.

Nostalginėje kūryboje dažnai skamba aistra iki Valenrodo monologo forte, nuosirdumas prasi su atgaila, apmaudas gesina įtikėjimą, ir visa tai yra,
(Nukelta į 4 psl.)

Kertinė Parastė

IR PINIGO PADALIJIMAS NĖRA PAPRASTAS DALYKAS

Ilgąje pokario metų virtinėje laisvojo pasaulio lietuvių kultūrininkus slėgė nelengvas klausimas: kur ir kaip rasti būtino pinigų knygoms leisti, muzikiniam veikalamis spausdinti, kūrybinėms premijoms teikti ir apamai visokiam reikšmingam kultūriniam brudėjimui skatinti ir jį remti? Atsakymo vis nerasta, nes ir pavienių geranorių ir atitinkamų institucijų kišenės dar buvo tuščios arba bent apytušės. Dėl šito nepritekliaus ne vienas gigantiškesnis kultūrinis — kūrybinis užmojis turėjo likti tik planuose, niekada neįkūnytas realybėje. Pagaliau ir to planavimo bei užsidedimo monumentalesniam darbui stokojo, nes kam gi stengtis ir kurti projektus, jeigu jiems realizuoti sąlygų nebėra.

Šitokiai situacijai per ilgai užtrukus, kai kurios mūsų kultūrinio gyvenimo sritys buvo gerokai apleistos. Ypač tokios, kurios, be finansinės rizikos, nieko geresnio nežada. Ogi viena iš jų yra be galo reikalinga, laiko perspektyvoje net kur kas labiau būtina, negu trumpi vienadieniai žybtelėjimai, dažnai tik patys save paprastu įėjimo bilietu išperkantys. Ir jeigu ne J. Kapočiaus drąsi rizika su Enciklopedijomis, jeigu ne Stp. Zobarsko prasižėmimas su lietuvių literatūra į anglosaksiskąjį pasaulį, jeigu ne mūsų muzikų, rašytojų, dailininkų ir apamai lituanistinio mokslo žmonių nepalūžimas nedėkingiausiose sąlygose, vargu ar kas bendrame tautos kultūrinio lobio aruo de beliktų iš mūsų jau dešimtmečius trukusio čia buvimo.

Ir ačiū Dievui, kad kūrybiniam polėkiui ir techniskam jo rišdama su tautą ištikusiais įvykiais. Pietizmas nostalginiams kultūrai — visų emigracinių grupių išeities punktas ir epe ir lyrikoje.

Nostalginėje kūryboje dažnai skamba aistra iki Valenrodo monologo forte, nuosirdumas prasi su atgaila, apmaudas gesina įtikėjimą, ir visa tai yra,
(Nukelta į 4 psl.)

Lietuvių fondo metinę procentų sumą ir jos paskirstymą mūsų kultūriniam gyvenimui stimuliuoti.

Siemet netrukus įvykstančiame procentams skirstyti komisijos posėdyje įvairiems mūsų kultūriniam užmojamis įgyvendinti bus paklota 10,000 dolerių suma. O tai jau reikšia visai apčiuopiamą pasipirtį mūsų kultūrinei veiklai. Kitamet, sakoma, suma padidės iki 15,000. Po dvejų-trejų metų ji tikriausiai padvigubės.

Ir štai kyla nauja problema. Anksčiau pirminis rūpestis buvo: kaip surasti bent panašią sumą kultūriniam gyvenimui remti? Dabargi svarbiausias klausimas: kaip paskirstyti jau turimą sumą? Paskirstyti taip, kad padalijimo rezultatai būtų patys naudingiausi ir patys veiksmingiausi mūsų kultūrinio gyvenimo raidoje. O tai, pasirodo, irgi nėra taip lengva. Vienokį ar kitokį sprendimą darant, reikia ir gilių kultūrinės nuovokos ir plataus žvilgsnio į visą mūsų kultūrinio gyvenimo spektrą, reikia ir nūdieninės pasaulio kultūrinės tėkmės supratimo, reikia, kad mūsų vienoki ar kitoki sprendimai nebūtų archaisiški, kad jie nešų pačios geriausios kultūrinės atmainos vaisių.

Šito siekiant, manytume, neužtenka tik vieno arba dviejų procentus skirstančios Lietuvos fondo komisijos posėdžių, neužtenka ir atrankos tik pagal pinigui gauti prašymus. Reikia, kad kas nors jau visus išistus metus turėtų prieš akis lietuvių kultūrai remti gausią sumą ir svarstyti jos padalijimą ne vien tik pagal gautuosius prašymus, bet apamai pagal visą mūsų dabarties kultūrinę situaciją, protingai išstudijuojant padėtį ir nukreipiant pinigą ten, kur jis labiausiai yra reikalingas reikšmingiausiems kūrybiniam užmojamis.

Neapsisunkinant kokių nors naujų komisijų sudarinėjimu, siūlytume Lietuvos fondui šiam reikalui pasitalkinti prie Pasaulio lietuvių bendruomenės veikiančią Kultūros tarybą. Kultūros taryba, tiesiogiai besirūpinama laisvojo pasaulio lietuvių kultūrinio gyvenimo problemomis, gali puikiai įvesti, kur labiausiai piniginė parama reikalinga ir kur tos paramos vaisiai gali būti geriausiai pribrandinti. Pačią tarybą sudaro: archeologas — istorikas dr. Jonas Puzinas — pirmininkas, kalbininkas Leonardas Dambriūnas — vicepirmininkas, lituanistas Aleksas Vaškelis — sekretorius ir nariai — kalbininkas dr. Antanas Salys, literatūros istorikas dr. Vincas Maciūnas, rašytojas — dramaturgas Kostas Ostrauskas ir istorikas Vincas Trumpa.

Kultūros taryba, kaip šakotas, įvairias kultūrinio darbo sritis atstovaujančių specialistų (Nukelta į 2 psl.)

Jose Gonzalvo Kristus prieš Pilotą

"Draugo" literatūros šventėje vasario 27 d. Jaunimo centre, Chicagoje: vakarui vadovavusi rašytoja Nijolė Jankutė-Užbalienė įteikia penkioliktojam "Draugo" romano konkurso laimėtojai rašytojui Jurgiui Gliudai losangeliečių jam atsiųstą laurų vainiką: viduryje sėdi konkurso mecenatas dr. Petras Kisielius, kairėje — Marijonų spaudos namo Chicagoje vyresnysis kun. Vytautas Bagdanavičius, MIC.

Nuotrauka A. Gulbinsko

Šiame numery:

- Ir pinigų padalijimas nėra paprastas dalykas.
- Popiežiaus Pauliaus VI žodis menininkams.
- Mūsų literatūros esmės beiškant.
- I. Stankūnaitės rečitalis Chicagoje.
- Rašytoja Nijolė Jankutė - Užbalienė, kun. V. Bagdanavičius, MIC, ir dr. Petras Kisielius literatūrinėmis temomis.
- D. Lapinsko kantata ir K. Ostrausko drama A. Mackaus minėjime.

Howard Ellis

Karūnos dvylikai

MENO ISRAIŠKOS TĖVIŠKĖ

(Atkelta iš 1 psl.)

trauktas, ką liudija ir ši manifestacija, nes ji parodo tą draugiškumą tebesantį. Galima priminti daug kitų manifestacijų, iškeliančių santykių tęstinumą ir ištikimumą ir įrodančių, kad draugiškumas tarp Bažnyčios ir menininkų niekad nebuvo visiškai nutrauktas. Toliau, kaip esame sakę, jis Bažnyčiai reikalingas ir, skaitydami jūsų širdis, galime ir daugiau pasakyti. Jūs patys ieškote šio neapsakomo pasaulio ir jūs randate, kad jo tėviškė, jo gyvenamoji vieta, jo didžiausias atsiminimas dar yra tikėjime, maldoje, religijoje.

Todėl mes visuomet pasilikdavome draugai. Bet, kaip ir atsitinka tarp giminių ir draugų, šis giminiavimas yra šiek tiek nukentėjęs. Mes jo nenutraukėme, bet tik nerimavome dėl mūsų draugavimosi. Ar leisiu kalbėti dar atviriau? Pasakykite, kad gera dalimi jūs patys mus apleidote. Jūs išėjote iš tolimas vietas atsigerti prie kitų šaltinių, ieškodami, nors ir teisėtai, kitų dalykų paryškini.

Turime ir daugiau pastabų pasakyti; bet šįryt nenorime jus sudrumsti ar būti jums nemandagūs. Tačiau jūs žinote, kad mums skauda, matant jus siekiančius išreikšti tam tikrus, mus užgaunančius dalykus, kurių pavesa žmonijos, žmogaus jo pilnutinėje ir pirminėje reikšmėje ir jo sveikumo bei patvarumo globa. Taip elgdamiesi, jūs atskiriate meną nuo gyvenimo ir tada... bet dar yra šis tas daugiau. Jūs kartais užmirš-

tate pagrindinę jūsų išraiškos ir komunikacijos taisyklę; kai kas net nežino, ką jūs norite pasakyti. Dažnai jūs ir patys nežinote, ir rezultate pasilieka Babelio kalba, sumišimas. Kur tada yra menas? Menas, kuris turėtų būti intuityva, lengvumas, džiaugsmas? Jūs ne visuomet duodate mums šį lengvumą, šį džiaugsmą jausmą, todėl mes nustembame, esame įbauginti ir atstumiami.

Turime būti nuosirdūs ir drąsūs. Nors mes, kaip matote, tiksliai šitai primename, mes irgi pripažįstame, kad sudarėme jums sunkenybių. Mes, kaip pirmą taisyklę, jums uždėjome pamėgdžiojimą, jums, kurie esate kūrėjai, visuomet budrūs, brestantys tūkstančių idėjų, tūkstančių naujų dalykų. Jums buvo pasakyta: turime šį stilių ir jūs turite prie jo prisitaikyti; turime šią tradiciją, kuriai

turite būti ištikimi; turime šiuos meistrus, kuriuos turite sekti; turime šias taisykles, nuo kurių neturite nukrypti. Kartais jūs užgulėte lyg švininiu dangčiu. Už tai prašome atleisti.

Panašiai jus aplenkėme, neišaiškindami jums mūsų interesus. Neįstengėme jums įvesti į tą slaptingą būseną, kur Dievo paslaptys nuteikia širdį plakti viltimi ir džiaugsmu, pakilimu ir susižavėjimu. Nepalaikėme jūsų studentais, draugais, bendradarbiais, ir todėl jūs mūsų nepažinote. Kiek tai lieta mūsų pasauli, jūsų kalba buvo nuovoki, bet suvaržyta, lyg užslopinta, nepajėgi pakelti savąjį, laisvą balsą. Ir, natūrali išvada, mes buvome nepatenkinti tokiu meno pavyzdžiu. Šį rytą mūsų išpažintis bus pilna, ir prisipažinsime, kad jums padarėme kai ką dar blogiau. Turėjome kreiptis prie substitutų, oleogra-

George Romney (anglas, 1734-1802)

Dievo Dvasia sklendena virš chaoso

Tarnavimas — grėsmė ar palaima? (5)

KLASIŲ KOVA

Praėjusį kartą mes buvome sustoję prie vad. Megalitinės kultūros, kaip ją iškelia Vienos universiteto prof. Woelfel. Tai yra labai sena kultūra, vadovavusi Europos dvasiai pirma, negu čia atėjo indoeuropiečiai. Mes joje radome labai sveikų tarno - šeimninio problemos sprendimo pėdsakų. Tarno ir šeimninio santykių pagrindą šioje kultūroje sudarė: asmeninė lygybė, kone asmeninė vienybė (vieno dešinė kito kairė koja buvo patalpama ant kito gyvulio kraujo) ir ne vien pragmatinis šios vienybės pagrindas.

Megalitinės kultūros pėdsakų galima rasti ir Lietuvos kapuose. (Pal. Gimbutienė: Die Bestattung in Litauen, 1946 m. Tuebingen, žiūr. 122 ir 128 psl.) Ir pats Woelfel teigia, kad Megalitinė kultūra buvo pasiekusi Europos šiaurę. Akyvaizdų to dalyko įrodymą turime derliaus valymo pabaigtųjų apeigose. Berberai turi paprotį, kur, pabaigus javų piovimą, šeimnininkas yra rituališkai surišamas ir jis turi išsipirkti iš savo lauko darbininkų. Tas pat paprotys yra žinomas Lietuvoje ir kaimyniniuose kraštuose. Nes-

gilinant į religinę šio papročio prasmę, kuri irgi yra labai reikšminga ir įdomi, mūsų reikalui užtenka paminėti, kad jis liudija gilią ir abipusę šeimnininko ir samdinių priklausomybę.

Tai yra visiškai kas kita, negu komunistinė šios problemos sprendimo teorija. Komunistinis auklėjimas paprastai prasiideda nuo to, kad žmogui įskiepijama, jog jis yra kapitalizmo vergas. Kai ši sąmonė yra sudaryta, ant jos yra statoma darbo klasės sąvoka. Darbo klasė be kovos samonėms komunistizmui yra neįmanoma.

Po Antrojo pasaulinio karo Paryžiaus Sorbonos sociologų tarpe iškilo gyvos diskusijos, kas yra klasė. Šis terminas taip dažnai yra vartojamas socialiniuose svarstymuose, bet kai pabandyta susidaryti tikslesnė klasės sąvoka, pasirodė, kad ši realybė nėra tokia reali. Net marksistas filosofas P. Naville turėjo pripažinti, kad "socialinių klasių egzistavimas nėra jau toks akivaizdus, kaip įprasta apie tai kalbėti". (Cituoja iš Gaston Fessard, De L'Actualité historique, II tomas, 303 psl.) Tačiau kitas marksistas, Pa-

ryžiaus ir Maskvos profesorius R. Garaudy, davė klasės apibrėžimą. Pasak jo, pagrindinis bruožas, kuris skiria klasę nuo kitų žmonių susigrupavimų yra ne kas kita, kaip kova. Jis sako: "Atskirti socialines klases nuo kovos, tai reiškia pačiam išieiti taske įvesti tikrovę ir protavimą griauinantį principą. Socialinių klasių nėra be kovos". (Cituoja iš ten pat, II tomas, 306 psl.)

Turėdami tai prieš akis, esame verčiami galvoti šitaip: Jeigu darbdavio ir darbininko santykio pagrindu glūdi kova, tai jos iš ten prašalinti ir negalima. Kas yra pagrindinis, tas turi pasilikti visada. Dėl to šį marksizmo mes ir negalime tikėtis kitokio darbininko ir darbdavio problemos sprendimo, kaip tarpusavio kovos. Jeigu čia būtų sukurta kokia sanderinė, tai čia jau nebūtų nei tikro darbininko, nei tikro darbdavio. Tai būtų netikroviška. Bet tai nebūtų jau nei marksistiška. Marksizmas, taigi negali darbininko ir darbdavio problemos išspręsti be kovos. Jei jis ją išspręstų be kovos, jis eity prieš savo paties buvimo principus.

Štai dėl ko darbo santykiai komunistinėje santvarkoje yra taip pastoviai sunkūs. Jie kito ki būti ir negali. Jie yra sunkūs ne dėl to, kad komunistinis darbu prižiūrėtojas iš esmės ar

ty, pigių ar menkos vertės kūrinių, nes, deja, stokojuje išteklių įsigyti didingų dalykų, naujų ir gražių, vertų dėmesio dalykų. Mes irgi vaikščiojome kreivais keliais, kur menui, grožiui, ir kas mums dar blogiau, Dievo garbinimui buvo blogai pasitarnauta.

Ar susitauksime iš naujo? Šiandien ir čia? Ar norime vėl būti draugais? Popiežius vėl ar tik draugas? Ar norėtumėte priimti sugestijų, praktiškų priemonių? Tačiau šią valandą nekimime prie jų aptarimo. Leiskime dabar mūsų jausmams išsiliesti. Turime vėl tapti sąjungininkais. Turime iš jūsų prašyti visų galimybių, kuriomis Viešpats jus apdovanojo. Tada to paskyrimo ir tikslingumo ribose, kuriuose menas eina kartu su Dievo garbinimu, turime palikti jūsų balsams užtraukti tą laisvą ir galingą dainą, kurią tik pajėgiate.

Jūs, iš kitos pusės, privalote talentingai išreikšti tai, ką turite išreikšti, gi iš mūsų semtis savą akstiną ir savą temą — kartais daugiau negu temą: tą paslaptinę kystį, kurio vardas įkvėpimas, malonė, meno charizma. Dievui norint, mes jį jums tieskime. Bet, kaip sakėme, dabar ne valanda ilgoms prakalboms ar galutinėms proklamacijoms.

Mes iš savo pusės, mes — Popiežius, mes — Bažnyčia, jau pasirašėme didįjį mūsų naujos sąjungos su artistu dokumentą. Šventosios liturgijos konstitucija, kurią kaip pradžią Antrasis Vatikano visuotinis susirinkimas yra išleides ir paskelbęs, talpina puslapi, su kuriuo, vilniausi, jūs esate susipažinę. Tiksliau, tai yra susitaikymo sutartis, bažnytinio meno atgimimas Katalikų Bažnyčios širdyje. Sutartis, pakartojų, mūsų pasirašyta. Ji laukia jūsų bendro pasirašymo.

Dėl dabarties apsiribosime kelių likusių pastabų, kurių pirmoji ta, kad mes patenkinti šiomis menininkų Mišiomis ir už jas dėkojame prelatui Francia. Dėkojame jam ir jį sekusiems ir prisitaikusiems prie šios formos. Mes stebėjome šį užmojų nuo pat jo pradžios. Matėme, kaip jį sveikino mūsų gerbtinas pirmtakūnas popiežius Pijus XII, kuris pirmutinis atidarė keltą šitokiam dalyvavimui bažnytiniame gyvenime ir Bažnyčios maldoje. Todėl mes esame pakankamai patenkinti tuo, kas jau atlikta šia kryptimi. Šis bandymas nėra vienintelis tokio pobūdžio, bet jis yra geras ir vertas sekti. Mes jį laiminame, remiame ir norime, kad jūs per-

savo prigimtimi būtų žiauresnis už kitą žmogų, bet dėl to, kad jis yra veiksnis tokioje sąrangoje, kuri pačia savo esme stato jį kovos sąlytin su dirbančiu žmogumi.

Si darbo santykių filosofija yra užnuodijusi santykius ne tik komunistinėje santvarkoje. Daug kas šiandien, kai pradeda galvoti apie darbdavio ir darbininko santykius, neįmano juos suvokti kitaip, kaip vien tarpusavio persekiojimo ir išnaudojimo šviesoje. Iš šios kovos hegemonijos neišsivaduoja net tie, kurie deda aktyvių pastangų iš jos išsivaduoti.

Pastaraisiais metais Paryžiaus, Londono ir New Yorko scenose praėjo vaidinimas, kurio tema buvo pono ir tarno santykiai. Vaidinimas buvo parašytas airio Samuel Beckett. Veiksmas vyksta nykioje pakelėje, kurioje nežinomo Dievo laukia du asmenys. Vieno jų vardas rusiškas: Vladimir, kito — ispaniškas: Estragon. Vietoj Dievo ar jo pasiuntinio jie čia susilaukia poną ir jo už virvės laikoma tarną. Šie du pradeda vozotis po sceną, pavaizduodami visą išnaudotojišką šeimnininko rafinuotumą ir bedvasį bei bekraujų jo tarno vergiškumą.

Bet apie tai pakalbėsime kitą kartą.

V. Bagdanavičius, MIC

KERTINĖ PARAŠTĖ

(Atkelta iš 1 psl.)

ty vienetas, kiekvienierių metų bėgyje galėtų nesukubėdama, šaltai ir atidžiai apsvastyti, kiek iš metų gale atsirandančių Lietuvių fondo procentų tam ar kitam reikalui būtina paskirti. Taryba galėtų sugestijas daryti, atsižvelgdama ne vien tik į pinigams gauti praisymus, bet ir pati plantuodama mūsų kultūrinio gyvenimo eiga ir sudarydama precedentus bei faktus, kurių rėmimas bendroje mūsų kultūrinėje politikoje pats vaisingiausias ir būtiniausias. Šitokio projekto paruošimas galėtų būti vienu iš prasmingiausių Kultūros tarybos darbų.

Zinoma, galutinį sprendimą

teiktumėte savo kolegoms, drauge su jumis einantiems, šį mūsų palaiminimą religijos ir meno apjungimo bandymui, kuris liudija tarp kunigo ir menininko esantį vienas antro supratimą ir to nuostabaus tarpusavio susipratimo našumą.

Antroji pastaba, nors tai žinomas faktas, mums regis, vis dėlto dabar prisimintina. Jeigu meno valandėlė sukurama šventose apeigose, kaip Mišiose, ji turėtų būti pilna, autentiška ir dosni. Jis turėtų iki pertekliaus pripildyti ir iki sielos gelmių sujaudinti jose dalyvaujančius. Šitam atsietai primygtinai būtinu du reikalavimai — instrukcija ir technika.

Dabar nediskutuosime klausimo, ar menas ateina spontaniškai, greitai, kaip žaibo žybtelėjimas, ar priešingai — jis reikalingas, kaip jūs mums sakote, darbingo, kieto, asketiško, laipsniško ir lėto pasiruošimo. Kaip tai būtų, jeigu, kaip sakėte, priskirtume meno autentiškumą ir pilnumą religinei valandai.

(Nukelta į 4 psl.)

P. ŠILEIKIS, O. P.
Ortopedas, Protezistas
Aparatai-Protezai. Med. bandydai. Spec. pagalba kopsoms (Arch. Supporte) ir t. t.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. P.Rospect 6-5084
Val. 9-4 ir 6-8, Seštad. 9-1

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val.: kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Seštadieniai 10-1 val. Trečiadienį uždaryta. Ligonius priima susitarus.
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Res. telef. WAlbrook 5-5076

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS.
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001

Ofisas 3148 West 63rd Street
Tel. P.Rospect 8-1717
Rezid.: 3241 West 60th Place
Tel. R.Epublic 7-7568
DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 8; trečiadieniai uždaryta. Antradieniai ir penktadieniai vak. nuo 7 iki 8 val.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampus 63-los ir California
Val.: kasdien nuo 6-8 val. vak. Seštad. 2-4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 N. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
Val.: pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9, antr., penkt. 1-5, treč. ir sešt. tik susitarus.

Tel. ofiso HE 4-5758; rez. HI 5-3225
DR. S. ir M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
Bendra praktika ir Alergija
2751 West 51st Street
Valandos: pirm., antr., ketv. 2-9 val., penkt. 10 v. r. iki 9 v. v. Seštad. 10 v. r. iki 1 v. popiet.
Ligonius priima pagal susitarimą.

procentų paskirstyme darytų tas, kieno yra patys pinigai — šiuo atveju pats Lietuvių fondas. Tik prieš sprendimą darydamas, fondas jau būtų susipažinęs su Kultūros tarybos pateiktu pinigų paskirstymo planu, paruoštu ne greitai, o ne čia pat finaliniame procentų paskirstymo posėdyje, bet visų metų mūsų kultūrinio gyvenimo stebėjime ir išstudijuotame, ne partizanika, to kultūrinio gyvenimo ateities planavime. Tokį tary-

Ofs. 735-4477; Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti MI 3-0001

Ofiso HE 4-1414, Rez. RE 7-8867
DR. B. GAIZONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akuserija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 1-3 ir 6-8 val. vak. Sešt. 12-3 v. p. p. Trečiadieniai uždaryta

Ofiso tel. PR 8-3220
Namu — rez. P.Rospect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
GYDYTOJA IR CHIRURGE
VAIKŲ LIGOS
3656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. Seštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PR 6-6022 Rez. PR 8-6960
DR. E. JATULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika
2815 W. 71st Street
Ofiso val.: kasdien nuo 6 iki 9 v. v.; sešt. 11 iki 4 val. popiet; arba susitarus.

Tel. ofiso PO 7-6000, rez. GA 3-7225
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir sešt. uždaryta

Tel. Grovehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
PRITAIKO AKINIUS
2422 West Marquette Road
Valandos: 9-12 ir 7-9 v. v. pagal susitarimą. Iškylus trečiadienį uždaryta.

Ofiso ir buto tel. Olympic 2-1387
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
VAL.: kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir seštad. tik susitarus.

Ofiso 585-2525 Rez. TR 3-0281
DR. ALG. KAVALIŪNAS
VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5540 So. Pulaski Road
Pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 2-4 ir 6-9 ir pagal susitarimą.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuviai gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: Pirmad., antr., ketvirtad. ir penkt. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. Seštad. 12-4 val., trečiad. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Iškylus trečiadienį ir seštadienį 12 iki 4 popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antr., ketv. ir penktad. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p., seštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. RE 7-1168.
Res. tel. 239-2919.

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2317 West 71st Street
Telefonas HElock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso PR 8-7773 Rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Valandos: pirmad., ketvirt. 5 — 8 antrad., penkt. 1 — 4
Pirmą ligą tik susitarus.

bos projektą turint ant stalo, Lietuvių fondui būtų daug lengviau daryti vienką ar kitą sprendimą atskirais atvejais, o taipgi beveik išnyktų pavojus pinigams nubyrėti į visai menkaverčius reikalus.

Zodžiu, dešimtatūkstantinės sumos mūsų kultūriniam gyvenimui plėsti ir brandinti kiek vėniais metais jau užtikrintos. Belieka rūpintis: kaip nadingiausiai ir vaisingiausiai jas sunaudoti? Dabarties sąlygose geriausia atsakymą galėtume rasti Lietuvių fondo ir Lietuvių kultūros tarybos bendradarbiavime. Šito tad ir tikėsimės.

k. br.

Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Specialybė — vidaus ligos
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Sešt. 9 v. r. — 2 v. p. p.

DR. JULIA MONSTAVIČIUS
Vidaus ligos
GYDYTOJA IR CHIRURGE
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Telef. ofiso: Pullman 5-6766
Namu: BEverly 8-3946
Priėm. val.: kasdien 6-8 v. v., sešt. 1-2 v. p. p. ir treč. uždaryta

Tel. ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697
DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Valandos: 1-9 v. p. p. Iškylus trečiadienį

Tel. 423-2660
DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 S. Kedzie Ave.
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 8 v. r. iki 9 v. v. Treč. ir sešt. 8 v. r. iki 3 v. popiet

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDINES LIGOS
2745 West 60th Street
Priešais Sv. Kryžiaus ligoninę
VAL.: Pirmad., antr., ketv. ir penkt. nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. Seštad. nuo 2-4. Trečiadieniai ir kitu laiku susitarus telefonu.
Telef. REpublic 7-2290

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7381
VAL.: 1 v. p. p. iki 8 v. v. kasdien, trečiadieniai uždaryti. Seštadieniai nuo 10 v. r. iki 1 v. popiet.

Rez. tel. PR 9-6730
DR. L. SEIBUTIS
Inkstų, pūslių ir šlapimo takų chirurgija
Ofisas: Naujas adresas: 2454 West 71st St. (71-os ir Campbell Avenue kampas), tel. 776-2880.
Valandos pagal susitarimą

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. tel. GROvehill 6-0617
Valandos pirm. ir ketv. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. v.; antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir vakarnis pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Marquette Parko ofisas: 2750 West 71 Street, telefonas 925-8296
Res. tel. WA 5-3099
Valandos: 10-12 v. r. ir 7-9 v. vak. Sešt. 10-12 v. r. ryte.
Kitas ofisas: 4444 South Ashland Ave., tel. CL 4-2896
Valandos: 2-5 v. popiet kasdien Seštadieniai ir trečiadieniai abu ofisai uždaryti.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. P.Rospect 8-1223 ar PR 6-5577
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 12 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Seštad. 2-4 v. popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6195
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirmą ligą ligonius tik susitarus
Val. 2-4 p. p. ir 6-8 p. p. Treč. ir seštad. uždaryta

Telefonas — GROvehill 6-2823
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2524 West 69th Street
Specialybė. AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
VALANDOS: 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. v. Seštadieniai ir trečiadieniai abu ofisai uždaryti.

Tel. P.Rospect 6-9400
DR. ONA VASKEVIČIUS (VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6248 So. Kedzie Avenue
Ofiso val. kasdien: 6-8 v. v. Tik svarbius atsitikimus susitarus

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val.: 2 iki 4 p. p. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir seštad. pagal sutartį.

GYVENIMAS KAIP AUKA BAŽNYČIAI IR LIETUVAI

Paminklinis leidinys apie kun. Antaną Staniukyną

Dr. Antanas Kučas, KUN. ANTANAS STANIUKYNAS. Lietuvių katalikų mokslo akademijos leidinys 8 nr. Roma, 1965. Knyga 8 3/4 x 6 1/4 in. formato, 208 psl., kainą \$4. užsakymus siųsti: Rev. Rapolas Krasauskas, Via Antonello da Mesa 36, int. 3. Roma 10, Italia.

Išvadas

Lietuvių katalikų mokslo akademija Lietuvoje buvo pasiryžusi leisti seriją veikalų, pavadintą "Užgesusieji žiburiai". Tačiau sąlygos teikė tokia tik vieną veikalą išleisti. Akademija tremtyje ryžosi tęsti tą užmojį, sužymint ne vien akademijos narius, bet ir visus kultūrininkus, net svetimtančius. Šią seriją redaguoja prof. dr. kun. A. Liūma, SJ. Tik aną pavadinimą pakeitė kitu — "Negestantieji žiburiai". Pirmuoju tos serijos leidiniu gavome prof. dr. Antano Kučo "Kunigas Antanas Staniukynas". Knyga pažymėta antroju tomu (pirmasis išleistas Lietuvoje), išspausdinta Romoje 1965 m., akademijos leidiniu 8 nr. Iš prakalbos atrodo, kad knygos išleidimą smarkiai parėmė prel. dr. Liudas Mendelis.

Knygos turinys

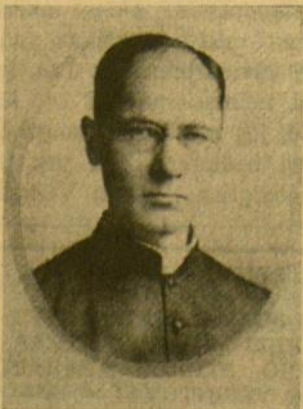
Knygos pradžioje pasakojama apie lietuvių emigracijos priežastis, apie jų įsikūrimą Amerikoje, apie jų organizacijas, parapijas, spaudą ir mokyklas. Ir nuosekliai pereinama prie organizavimo lietuvių vienuolyno mokytojų paruošimo. Su šia problema (39 psl.) iškyla ir kun. Antanas Staniukynas, kuris gimęs 1865. V. 4 d. užkū krašte, Salčininkų kaime, Krosnos parapijoje. Jo tėviškė buvusi graži, vidutinio ūkininko savastis. Buvę šeši vaikai, kurių tik Antanas tebuvo leidžiamas į mokyklą.

Apie jo vaikystę maža nežinoma, tačiau jau anksti pastebėtas berniuko palinkimas į mokslą, nes gandydavęs su knyga rankoje. Jis mokėsi Krosnos pradžios mokykloje, kurioje mokytojo buvo susipratęs lietuvis Tomas Žickus. To paties mokytojo paruoštas įstojo į antrą gimnazijos klasę. Ir baigęs Suvalkų gimnazijos penktąją klasę, įstojo į Seinų kunigų seminariją, kurioje mokėsi 1884—1889 m. Šioje seminarijoje dvasia buvo lenkiška, bet klierikai — lietuviai. "Seminarijoje, jis išstudijavo visas lietuviškas knygas" ir "su-

VINCENTAS LIULEVICIUS

darė lietuviškų knygų bibliotekėlę". Galop bendraminčiai susimetė į slaptą draugiją (1880). "Svarbiausieji tos draugijos uždaviniai buvo palaikyti žmonėse lietuviškąją dvasią, — išėjus iš seminarijos platinti lietuvišką spaudą ir lavintis lietuvių kalboje, stengtis tiek išstbulinti lietuvišką stilių, kad galėtų sa-kyti pamokslus gryną kalbą, be barbarizmų. Todėl nutarė tarp savęs kalbėtis vien lietuviškai" (45 psl.).

"Staniukynas nesitrenkino vien seminarijos sienomis. Jis stengėsi praplėsti lietuvišką spaudą savo ir Vilniaus vyskupijoje". Ir matyti, kad būrelis lietuvių klierikų buvo tikrai susipratęs ir tvirtai lietuviška dvasia, nes kuniga Antaną įšventinus Seinų katedroje 1889. VI. 15, "Lietu-

Kun. Antanas Staniukynas

viai klierikai jam padovanojo mišiolą ir po dedikacija pasirašė lietuviškai".

Seminarijos vadovybė jį laikė "litvomanu", todėl teko vykti vikarauti į Lomžos gubernijoje esančią paprasčiausią parapiją, kurios klebonijos namas dar buvo po vienu stogu su gyvuliais. Klebonas nuo senatvės suvalkėjęs, o šeimininkė purvina, kurčia ir girta... Vėliau buvo perkeltas į geresnę parapiją. Bet irgi možiurose.

Jis svajojo apie lietuvišką veiklą savo tautiečių tarpe, taip pat ilgėjosi mokslo. Devynerius metus kantriai kentė ir visu atsidėjimu dirbo. Susitaukęs šiek tiek pinigų, gavo leidimą išvykti į užsienį gydytis, nes jo sveikata gerokai buvo pašilusi. Išvykimo tikslas — tolimesnės studijos.

1898 m. iškeliavo į Šveicariją

ir įstojo į Fribourgo universitetą Augustino Gerulio vardu (nes rusai neleido kunigų į užsienį mokytis). Po aštuonių mėnesių jau jis Romoje. O iš čia pasuka į Jeruzalę jo svajotoms studijoms, kurias 1901. VII. 14 vainikuoja daktaro laipsniu.

Be gimtosios kalbos jis gimnazijoje ir seminarijoje pramoko lenkų, lotynų ir prancūzų kalbų, Romoje — italų, o Palestinoje reikėjo išmokti hebrajų, aramajų, asirų, graikų ir anglų kalbas. Dalyvavo Palestinoje mokslinėse išvykose. Žinias sėmė visu nuosirdumu ir atsidedė jūmu.

Grįžęs į Lietuvą, tikėjosi gauti vietą kunigų seminarijoje, bet jis buvo metomas iš parapijos į parapiją. Per porą metų atsidūrė septintoje parapijoje, nors jo kunigiškam darbui nieko negalima prikišti. Kun. Staniukynas jau anksčiau buvo kalbinamas vykti į Ameriką, todėl minėti faktai jam padėjo apsispręsti už Ameriką. 1904 m. jis jau Amerikoje. Tuoj buvo paskirtas Mt. Carmello, Pa., lietuvių parapijos klebonu, pavedant jam rūpintis ir Shamokino lietuvių parapiją.

Vos pradėjo apsiprasti su gautuoju darbu, kun. A. Milukas ir kun. A. Kaupas oficialiai kreipėsi į jį lietuvių vienuolyno steigimo reikalu. Problemą svarbumo nereikėjo aiškinti. Kun. Staniukynas tuoj imasi to darbo visu atsidėjimu. Tai matyti iš jo užrašų knygelės: "Visa, ką aš turiu, ar galiu turėti, bus Lietuvių Sv. Kazimiero seserų nuosavybė" (76 psl.).

Rūpesčiai, džiaugsmas ir sąsara

Kai prasidėjo rūpestis pirmosios lietuviškosios įstaigos į Nėkalčiausios Marijos Širdies vienuolyną, kad jos pasirodymą vienuoliškam gyvenimui, taip tas rūpestis jomis tėsėsi beveik iki paskutinio kun. Staniukyno atodūso. Mat, reikėjo rinkti pinigų joms išlaikyti; reikėjo įrengti Mt. Carmelo mokyklą ir seserims gyventi namą. Vėliau ieškoti ir pirkti Chicagoje motiniškam namui žemę (visą bloką už 14 tūkstančių dol.) pastatyti namą bei jį įrengti. Ieškoti kandidatų vienuolynui. Statyti kapelionui namą (kuriam nupirko du sklypus už 550 dol.). Į kapelioniją perkėlė "Draugą",

Nijolė Banienė

Iš kovo 19 d. Ciurlionio galerijoje atidaromos jaunųjų dailininkų parodos

kurio jo daug rūpinosi, laikraščiai esant dar Wilkes Barre, Pa.

Kai atvyko į motiniškąjį namą seselės, ir jų skaičius pradėjo augti, reikėjo ir didesnių pastangų joms išlaikyti. Net nupirko arklių, karvę ir vištų. Tada visas plotas apie vienuolyną pavirto ariama žeme.

Jis jau seniai laukė atvykstančių marijonų, kurių nariu ir pats žadėjo pasidaryti, bet vis laiko nebuvo. Kai jie 1913 m. pasiekė Ameriką, kun. Staniukynas juos apgyvendino savo kapelionijoje, iki anie susirado nuolatinę gyvenamą vietą. Tuoj pat sekė ir daug kitų kun. Staniukyno darbų, kurių čia neišvardys.

Tačiau tiek daug rūpesčių turinčiam žmogui net geležinė sveikata galėjo sušlubuoti, o silpnai kun. A. Staniukyno sveikatai 1913 m. pavasarį pasirodė tikro pavojaus ženklai (prasi-mušė iš plaučių kraujas), bet jis negalėjo nedirbti, nes buvo veiklos žmogus.

Daugybės rūpesčių properšose pasirodė džiaugsmo spindulėlis. Tai buvo džiaugsmas, kai atvyko į Mt. Carmel pirmosios seselės ir apsigyveno jo įrengtame name. Džiaugsmas, kai atidarė lietuviškas seselės lietuviškos mokyklos duris. Turėjo džiaugtis ir būrelių seselių, atvykusių į Chicagoje pastatytąjį motiniškąjį namą.

Malonus kun. Staniukynui bu-

vo ir jo parinkimas kandidatu lietuviui vyskupui, kai Pirmojo pasaulinio karo metu JAV lietuvių buvo sujudę turėti lietuvių vyskupą. Turėjo krūtinę užlieti šiltas jausmas, kai Kunikų sąjunga, įvertindama didelius kun. Staniukyno nuopelnus, savo seime (1917) jį išrinko garbės nariu. Bet tuos džiaugsmus vis nustumdavo prieš akis esantieji nauji planai ir silpnėjanti sveikata.

Kun. Staniukynui teko pergyventi ir nusivylimą. Tam pavaižduoti tebinie leista tik keltą jų tepiminti. Kai po jo milžiniškų pastangų ir neįsivaizduojamo darbo Sv. Kazimiero

seserų vienuolynas augo, tai Chicago arkivyskupijos jubiliejiniame albume rado įrašytą, kad sumanytoju ir steigėju yra kun. Mykolas Krušas (170 psl.). Be to, atrodo, buvo nesutarimų ir su vienuolyno viršininke (170 psl.), kuriems išryškinti gal autoriui trūko medžiagos arba gal nenorėjo jų ryškinti. Pirmiausia kun. Staniukynas jau seniai norėjo stoti į marijonų vienuolyną, bet kai kurie "kartumai" padeda apsispręsti: "Pradėjau labiau įsitikinti apie reikala palikti seseris ir stoti į Tėvų Marijonų kongregaciją" (170 psl.). 1917 m. jis rašo: "...vienuolynas pradeda man tapti svetimas"

Valentinas Ramonaitis

Iš kovo 19 d. Ciurlionio galerijoje atidaromos jaunųjų dailininkų parodos

Uldas Šlaitas

KAIP SAULĖLEIDŽIO SAULĖ

Aš niekur neskubu.
Nuo to laiko,
kai pamečiau laiko baimę,
aš,
ištikrųjį,
jau niekur daugiau nebeskubu.
Ir kodėl aš turėčiau skubėti?
Laikas vistic už mane greitesnis,
ir būčiau juokingas,
jeigu svaiočiau pabėgti nuo bėgančio laiko.
Tai tikrai paukščiai,
kurie skrenda į pietus,
tai tik jie pasvajoja
prasilenkti arba pabėgti nuo savo saulėleidžio.
Žiūriu, kaip leidžiasi saulė žemyn į pakalnę,
ir aš pats,
kaip saulėleidžio saulė,
esu laimingas.

(175 psl.). Sveikata per šiuos metus buvo menka. Jis yra džiugininkas. Ieško pavaduotojo aukoms rinkti, kurį galop 1918 m. randa kun. F. Kemėšio asmenyje.

Daug už lietuvių kentėjęs, labai jautriai reagavo į tai, "kad seserų didžiama nenori nešioti jokių tautinių spalvų, pažyminti jų lietuviškumą..." (179 psl.). Atėjusios seseris į kapelioniją, rado jį balsu raudantį: "Ar tai tam, ar tai tam aš pašvenčiau visą savo gyvenimą" (179 psl.). Sveikata silpnėjo ir 1918. XII. 15 užgeso.

Recenzo pastabėlės

Knygoje pateiktas puikus fonas, jame išryškiant vienuolyno steigėją ir vienuolynui pasiskyrusiam gyvenimą asmenį. Nors šios dalies medžiaga nėra nauja, bet ji įdomiai sugrupuota užsibrėžtam tikslui nušviesti. Tik čia kai kurie teigimai neaiškūs kodėl taip, o ne kitaip įrašyti. Pvz. kodėl broliui Augustinui Zaičiui priskirti pirmosios Amerikoje lietuviškosios knygos (1880) leidėjo garbė, kada Mykolas Tvarauskas savąjį "Tumočių" pradėjo spausdinti anksčiau — 1875 m. (Kovos Metai Dėl Savosios Spaudos, 244 psl.)? Gal šios knygos nepripažįstama "gimusia", mat, ji bespausdinama sudėgė? Jei taip, tada reikėtų garbę užleisti 1877 m. Brooklyne išspausdin-

(Nukelta į 4 psl.)

VAGIS

J. Savasis

Žmonės šneka ir išmintingos knygos rašo, kad vedybos yra meilės reikalas. Du žmonės vienas kitą įsimyli ir eina prie altoriaus. Su manim buvo kitaip. Aš vedžiau iš reikalo, baisiai biau raus reikalo. Mano tėvas turėjo nedidelį audimo fabrikėlį. Iš pat jaunystės aš buvau su juo surištas, nežinau tik, ar įmonės tarnautojo, ar darbininko rolėje. Gana to, kad jame subrendau. O laikas bėgo, reikėjo jau ir apie vedybas pagalvoti. Mano amžiaus draugai jau beveik visi buvo vedę. Tačiau aš pirmą norėjau užsitikrinti sau padėti, laukdamas, kada tėvas paves man įmonę. Bet jis nesirengė to padaryti. Buvo aišku, kad tik tėvo mirtis išspręstų šį klausimą. Negražu prisipažinti, kad aš laukiau tėvo mirties, tačiau kitos išeities nebuvo.

*

Pagaliau vieną dieną tėvas iškeliavo į amžinybę. Aš likau fabriko ne tik savininku, bet ir pilnu šeimininku. Visu įkarščiu mečiau įmonės reikalus. Dabar jau buvau visko ne tik stebėtojas šį šalies. Reikėjo atsidėjus susipažinti su įmonės eiga, pradant žaliavų užpirkimu ir baigiant pagamintų medžiagų pardavimu. Mano galva buvo užimta visą laiką fabriko reikalais, tad apie vedybas nebuvo kada nę pagalvoti. O įmonė veikė gerai. Pokarinis atsigavimas leido dirbti visu tempu. Žaliavų netrūko, užsakymų buvo daugiau, negu buvo galima

pagaminti, darbo jėgos taip pat buvo užtek-tinai. Mašinų - staklių skyriuje dirbo vien tik moterys, daugiausia jaunos mergaitės. Jos yra uolėsnes, jų akys budresnės ir pirštai jautresni. Atlyginimas buvo mokamas pagal pagamintą medžiagą, tad visos dirbo netinginaudamos. Joms vadovavo senesnio amžiaus moteris — bosė, motiniškai jas globodama ir viršininkiškai prižiūradama.

Kai dvyliką valandą suširdkėdavo skambutis, darbininkės, lyg voveraitės, pasišokinėdamos skubėdavo į valgyklą pietų. Tuo metu aš apeidavau staklių skyrių, apžiūrėdamas, ar viskas tvarkoje. Buvau įvedęs vieną pagerinimą: darbo metu visą laiką veikė radijas. Jo švelni muzika, dainininkų ir dainininkių balsai, žinios, reklamos teigiamai veikia į darbininkių nervus, neblaško jų dėmesio bereikalingoms svajonėms. Dėl to darbo produktyvumas padidėja. Radijas įmonėje atlieka tarsi policininko pareigas: skatina geriau dirbti, pačioms darbininkėms to nepastebint. Radijas šiandien irgi yra darbo priemonė.

Pietų pertraukos metu, apžiūrėdamas darbovietę, ne kartą esu radęs čia vieną, čia antrą, pasilikusią prie staklių. Užtekdamas man užmesti akį ir tuojau suprasdavau, kodėl yra čia pasilikusios pietų pertraukos metu. Senesnės norėdavo susitvarkyti stakles taip, kad po pietų tuojau galėtų sėstis prie darbo. Jaunosios, ypačiai naujos, norėdavo man pasirodyti, kiek jos yra uolios darbe, kad net pietų pertrauką paaukoja. O gal ir dėl kitų priežasčių norėjo būti mano pastebėtos. Juk esu dar nesenas, ir gražios mergaitės man patinka. Gal jos kaip tik ir nori atkreipti mano dėmesį į save. Tačiau aš buvau griežtai nusistatęs nemegti jokių artimesnių pažinčių, nedrumsti van-

dens, kurį paskui reikėtų pačiam gerti. Matydavau, kaip, man vaikščiojant po darbo skyrių, ten pasilikusios ne tiek žiūrėdavo į savo stakles, kiek nejučioms sekėdavo mano žingsnius. Aš gi nudaudavau jų visiškai nematęs.

*

Vieną dieną, man apžiūrinėjant darbo skyrių, pastebėjau, kad viena mergaitė sėka mane tokiu žvilgsniu, tarsi norėtų mane sulaikyti ir užkalbinti. Ji jau nebuvo naujokė. Brunetė, vos dvidešimties metų, nekvaila, gana graži, gražiai naujagusi, žodžiu moteris, į kurią verta pažvelgti. Praeidamas pro ją, nudaviau visai jos nematęs. Vos praėjau, ji šūktelėjo:

— Ponas Konstantinai (buvau įsakęs mane vadinti vardu).

— Kas, ar staklės sugedo?

— Ne, staklės tvarkoje, bet aš norėjau jums pasakyti... — Čia ją pertraukiau:

— Kai priėjau į darbą, buvo aiškiai pasakyta, kad darbo skyriuje negalima kalbėti asmeniškais reikalais. Jei ką turi pasakyti, kai pasibaigs darbas, susitvarkyk su bosiene ir abi ateikite į mano darbo kabinetą. Gerai?

— Visai negerai. Tai, ką noriu pasakyti, liečia jus, ne mane. — Jau norėjau nutraukti pokalbį ir pasakyti, kad iš bendros taisyklės nepripažįstu jokių išimčių, bet ji pasiskubino:

— Ponas Konstantinai, jūs nežinote, kad čia skyriuje vagiama. Tik tiek norėjau pasakyti. Dabar jūsų reikalas. Aš nenoriu būti nė sekė, nė skundikė. — Ir nubėgo į valgyklą.

Keistas pranešimas, tiek dėl vietos, kur jis buvo padarytas, tiek dėl būdo, kuriuo padarytas. Negalėjau niekad pamanyti, kad

kaip tik staklių skyriuje gali įvykti vagysčių. Iš ten išaustas medžiagos eina į matavimo skyrių, kur atsikri gabalai išmatuojami, supakuojami ir gabenami į sandėlį, iš ten jau į rinką, arba išsiunčiama medžiaga užsakiusiems. Apėjau visu skyrius, sukdamas galvą, kuriam jų galėtų būti vagystės, bet niekur neradau sūdo galo. Grįžau vėl į staklių skyrių. Mergaitės jau buvo po pietų grįžusios prie savo staklių. Jų tarpe buvo ir anoji juodbruvė, kuri, lyg niekur nieko, įsėdėjo į savo stakles ir pradėjo darbą.

Neliko nieko kito, kaip eiti į savo darbo kabinetą, pasiimti visas įmonės knygas ir bandyti jose ieškoti vagies pėdsakų. Bet vagys niekad nesėdi knygoje. Knygos čia nieko nepasakys. Tad mečiau šį bereikalingą darbą. Man atėjo mintis, jei jau vagiama, tai turi būti vagystės šamoksininkai: kokia nors darbininkė su kito skyriaus vedėju. Arba gal dviejų skyrių vedėjai? Pagaliau man atrodė jau visi įtariamai.

Neradau kitos išeities, kaip pasiūlyti aną mergaitę, kuri taip akiplėšiškai mane įspėjo, ir bandyti iš jos ką nors daugiau išgauti. Pašaukta kartojo vis tą patį:

— Aš nesu seklys, nė skundikė. Gana to, kad aš jums pasakiau, jog įmonėje vagiama. O kas vagia, kur vagia, kiek vagia — tai jau jūsų reikalas surasti.

Nieko nepadėjo nė mano pakeltas balsas, kai pagrašinau ją atleisti.

— Mane atleisti reikia priėjus: arba įrodyti, kad aš vagiu, arba įrodyti, kad meluoju. Bet įrodyti, kad meluoju, reikia pirmą nustatyti, kad niekas nevagia. O kol to nėra padaryta...

Tai iššaukimas pagal visas taisykles! Aš fabriko savininkas ir šeimininkas, nieko nežinau, o ji lyg tyčiojasi iš mano nepajė-

gumo. Sudariau dar vieną planą: sušauksiu visų skyrių vedėjus ir pareikalausiu, kad man būtinai išaiškintų vagystę. Bet... tuo sukelsiu tik įtarimą, kad jie nėra sąžiningi, nenurodysdamos, kas ir kur vagia. O tada jau įtarti ir matydami, kad aš nepajėgiu surasti vagies, ims susimokę iš tikrųjų vogti. Kas tada? Buvau galvojęs kreiptis į policiją, kad ji išaiškintų vagystę, bet susilaukiau: sukelsiu viešumoje opiniją, kad mano fabrike netvarka. Pakirsiu įmonę pasitikėjimą, nustosiu klientų. Visi ims kalbėti, kad čia kažkas netvarkoje: išeikvojimai, suktybės, vagystės. Ne, to negalima prileisti.

Beliko vėl pasiūlyti tą brunetę. Dabar ėmiausi kitos taktikos. Pasiūliau jai geresnį darbą, didesnį atlyginimą:

— Esi jauna, — gundžiau, — gyvenimas prieš tave. Čia gali padaryti karjerą, išgyti specialybę.

Bandžiau žiūrėti, kaip veiks į ją tokie pasiūlymai. Bet ji, jei neturėtų man pagarbos, tikriausiai būtų atsakiusi:

— Aha, reiškia norite, kad aš pasidaryčiau fabriko savininko favoritę. O ką pasakys mano draugės? Žinau, kuo tokios malonės baigiasi. Aš nesu iš tokių...

Mačiau, kad su ja nieko nebus. O tuo tarpu vagis fabrike apsidėjo mano mintis dieną ir naktį. Jis lyg kokia trandis įsigrauzė į mano vidų ir grasino paversti mane dukimės. Vagies šešėlis sekiojo dieną ir naktį. Negalėjau valgyti, nė miegoti. Įsivaizduodavau, kad viskas griūva, kad mano ateitis palaidota, kad diena po dienos iškils visa afera į aikštę, ir aš būsiu baigtas, nemokėjęs surasti vagies savo įmonėje...

Padidinau savo budėjimą ir sekimą. Nuolat netikėtai ėmiau lankytis visuose skyriuose (Nukelta į 4 psl.)

MŪSŲ LITERATŪROS ESMĖS BEIEŠKANT

(Atkelta iš 1 psl.)

visų pirma, epochos liudijimas. Literatūra liudija epochą, bet tuo ir susiriša su epocha. Lai- kas sruvena savo Užmaršties upės vilnėmis; epochos reiškini- niai tampa anachronizmu. Ar to- kia lemtis po kelių dekadų ne- grės mūsų emigracinei raštijai?

Kada sustojame šalia to emo- ciniai nostalginio kontrapunkto mūsų raštijoje, matome įdomų kontrastuojantį vaizdą: lietuvis rašytojas jau jaugo per dvi de- kadas į naujas visuomenes, į naujas idėjas, į naują gyvenimo sampratą, į naujas pasaulėjau- tas. Jis jau ne toks, koks jis buvo peržengęs Lietuvos sieną 1944 m. Juo labiau visa tai — tas gyvenimas emigracijoje — užaugino naują lietuvių ir veikia savo dinamika jaunuomenę.

Naujų visuomenių dinamika, konfliktai, idėjos, kančios ir aistros — ar neatsiliepia į lietu- vių rašytoją, kada mes imame mūsų siužeto centre jau naują lietuvių, nebe tą, kuris taip at- kakliai įsigyveno sąmonėje, atė- jęs jon prieš porą dekadų.

Ar neateina tas naujas gy- venimas į rašytojo kūrybos rui- mą? Ir jeigu ateina, kokios me- ninės tiesos paženklinas at- šviečia rašytojo kūrinys?

Klausimas intriguojantis, bet atsakyti į jį, reikėtų ieškoti pa- vyzdžių, o jų taip mažai. Jų be- veik dar nėra. Viskas, ką mes palietėme, yra iš to pasakiško nuskendusio laivo pasaulio, per- košta per gigantišką atminties spazmą, per nostalgijos feje- verką. Kokį gyvenimą mes ma- tome mūsų rašytojo kūrinys. Ar tokį gyvenimą, kuris štai dabar, ten, už durų prašosi per- keliamas į kūrinių?

Čia yra milžiniškos galimybės, neišsami šaltiniai, ruimin- gausioji polėkių sfera. Ir visa tai tik su mažu, bet reikšmin- gausia prieleida: liudyti žmo- gų, liudyti savo pažinimu tą mikrokosmą, kuris, kada ima siausti aistros, kančios, iliuzijos, pats sau tampa makrokosmu. To žmogaus neišsami tū- rio medžiaga gyvi visi amžnie- ji kūriniai.

Ar mūsų literatūros konser- vatyvumas nenuvedė jos vieton gyvojo gyvenimo į morgą, kur viskas konservuota, prezervu- ta, bet viskas jau ne ši gyvoji diena.

Užsimojimui reikia vieno svar- biausiojo elemento — kosmo- politizmo. Čia genialusis Čiurlis- nis yra kosmopolito ir lietuvi- sintezė. Tik tokia mūsų literati-

Gyvenimas kaip auka Bažnyčiai ir Lietuvai

(Atkelta iš 3 psl.)

tai draugijos įstatų knygelei — „Ustanawymas taworczyzest...“ (ten pat, 248 psl.). Augustino Zaico knyga, atrodo, bus pirmo- ji Chicagoje.

Be to, kun. J. Zlotožinskis pa- žymėtas (17 psl.) įsteigusių (1891) Pittstone, Pa., pirmąją lietuvišką mokyklą. Tačiau yra davinų (LE, XVII, 92 psl.), kad Mahanoy City kun. P. Ab- romaitis anksčiau (1888) atida- rė pradžios mokyklą. Įdomu, kodėl autorius šioje knygoje at- sisakė pakartoti savo paties mi- nėtą LE užrašytą žinią? Supran- tama, tada Chicagoje šv. Jur- gio parapijos įsteigtoji (1894) mokykla bus nebe antroji (17 psl.), bet trečioji.

Poroje vietų (54 ir 129 psl.) paminėta „Motinėlis“ draugija ir jos įkūrimo metai nurodyti 1900. Tačiau po ranka turimi šaltiniai („Vienybė“ Metraštis 1926 m., 44 psl.; V. Širvydas, Juozas O. Širvydas, 1941 m., 242 psl.; „Ateitis“, 1912 m., 3 nr., 135 psl.) nurodo įkūrimo datą 1899. IX. 27.

158 psl. išnašoje nurodyta, kad „Moksleivis“ ėjęs 1912— 1920 m., bet jis ėjo 1912—1921 m. Tuo galima įsitikinti kad ir „Ateity“, 1962 m., 6 nr., 133 psl.

Užbaigai

Reikia sutikti su redaktorius įžangoje pasakymu, „Studija

Sąžiningas Patarnavimas
REAL ESTATE — INCOME TAX,
DRAUDIMO IR KT. REIKALAIŠ
A. & L. INSURANCE AGENCY
AND REALTY
A. LAURAITIS
4645 S. Ashland Ave., LA 3-8775
(Currency Exchange patalpose)

Stirbis Fuel Oils

Aliejus virtuvei ir krosnims.
„Geresnė ir pigesnė alyva“

Tel. HEmlock 4-6264

PETER STIRBIS

6741 So. Maplewood Ave
Chicago, Ill. 60629

Šv. Kazimieras

Lietuvių liaudies skulptūra

ra, kurios objektu taps mūsų epochos žmogus kaip toks, bet ne rašytojo sentimentų dekla- racija, grįš kada nors į laisvos Lietuvos ribas. Žmogus niekad nepasens, jis ateis be deklaraci- jų, kurių kupina mūsų poezija, jis gyvens be nebeegzistuojan- čio kaimo bakūžių, nes jis bus realus, tikras, paimtas ne iš ili- zijos.

Negailestinga laiko tėkmė su- sendins mūsų sentimentus, pa- darys juos nesuprantamus vė- lesnėms kartoms, bet dvasinės

žmogaus audros visad atsilieps žmogui tol, kol jo dvasioje siau- tės tokios pat audros.

Kosmopolitizmui pajusti mus provokuoja ir mūsų gyvenimas, kuris iš esmės, yra labai įdo- mus, kur kas platesnis, negu buvo anksčiau, spalvingesnis ir lupinas tokios patirties, kurios savo krašte, kaip gėlės šiltadar- žyje, mes ir nemujautėme.

Saldi kančia byloti apie savo sentimentus, bet gyvenimo rea- lybė turi irgi savo žiaurios dik- tatus.

VAGIS

(Atkelta iš 3 psl.)

se. Kartais pasislėpęs sėkdavau, kaip dirba- ma, kas kalbama. Bet nieko. Vien tik radijo balsas atsimušdavo į mano ausis. O darbi- ninkės, palinkusios ant savo staklių, tik- riausiai tarp savęs šnibždėdavosi: „Ponas Konstantinas taip dažnai čia lankosi. Ar tik nebus užmetęs ant kurios akies?..“ Tikru- moje mano akys dažniausia sustodavo ant tos brunetės, kuri užvirė visą šitą pragarą. O ji, lyg niekur nieko. Dirba savo darbą ir neima į galvą to mano rūpestio.

Nerasdamas kitos išeities ir matydamas, kad toliau taip reikalus negali tęstis, pada- riau galutinį, radikalią sprendimą: reikia tą brunetę vesti. Tada ji, būdama mano žmo- na, tikrai pasakys, kas yra vagis ir kur va- giama. Ką gi, man jau laikas, ji jauna, graži, prasilavinusi, rimto būdo. O ir vardas gra-

zus: Julija. Draugai ir pažįstami perdaug ne- nustebė. Juk dažnai pasitaiko, kad šešas veda savo sekretorę. Čia santykis kiek ki- toks: fabriko savininkas ir to fabriko dar- bininkė. Bet tiek jau to.

Netrukus padariau jai pasiūlymą tapti mano žmona. Nenustebė, tarsi būtų lauku- si tokio sprendimo. Sužiedotuvį kaip ir ne- buvo: norėjau greičiau baigti tą visą istoriją ir savo kancioms padaryti galą.

Vestuvės praėjo labai paprastai. Iš baž- nyčios nuvykome su keliais draugais į res- toraną pietų. Po jų tuojau namo. Kai jau likome vienu du, pirmas mano klausimas buvo: sakyk, kas yra tas vagis fabrike?

— Vagis buvau aš. Laikas nuo laiko pa- siimdavau po gią siūlų, iš kurių namie nu- simezgčiau sau megztuką. Dabar jau nebe- vogsiu, nes fabrikas yra tavo ir mano...

Taip aš vedžiau dėl vagies, kurį pagavau pirmąją vedybų dieną.

Dabar sakykite: argi moterys nėra išra- dingos, kai nori susirasti vyrą?..

MENO ISRAIŠKOS TĖVIŠKĖ

(Atkelta iš 2 psl.)

landėlei — Mišioms, tai religinė instrukcija yra esminga.

Neleidžiama religijos išgalvo- ti. Turime suprasti, kas įvyko tarp Dievo ir žmogaus, kaip Die- vas sankcionavo tam tikrus re- liginius santykius, kitaip tapsi- me absurdiški, neryžtingi, ar net impulsive į klaidą. Todėl rei- kalinga būti instruktui. Trokštantiems pasirodyti artis- tais šitų menininkų Mišių ribo- se nebus jokio sunkumo priimti sistemingas, naudingas ir stip- rinančias informacijas. Tada ge- ram išpildymui reikalinga ir technika. Dėl šio punkto, palie- kame jums pasakyti kas rei- kalinga, kad menas visu jo in- terpretacijos turtingumu, jei reikia, ir naujais keliais, duotų šioms religinėms valandėlėms — Mišioms ir atitinkamą raišku- mą.

Baigiant, atkreipsime atidumą į faktą, kad neužtenka vien inst- rukcijos ir technikos. Kažkas dar daugiau turi būti privaloma religinės valandėlės dalimi. Tai nuosirdumas. Čia jau nėra vien- meno, bet ir dvasiškumo klau- simas. Kiekvienas, išgilinęs į savo vidinio „Aš“ vienatvę, gali suteikti religijos su menu sąly- čio valandai visa, kas viduje reiškiasi: asmenybę, pakeltą iš sielos gelmių balsą, išlaisvintą nuo kiekvieno teatralinio užma- kavimo forma, visai skirtingą nuo grynai išorinio apipavidali- nimo. Čia ir glūdi tas save at- randas „Aš“ savo pilnesnėje, jei norite, išsamesnėje, bet kartu ir džiugesnėje sintezėje.

Šioje situacijoje religija turi būti tikrai dvasiška. Tada ji jums ir paryškins mintis, ku- rias šios dienos Dangun Žengi- mo šventė įkvėpia. Kai įsigilina-

me į save ir randame visas rei- kalingas dangun kopimo galias, dangun, į kurį Kristus užžengė, mes jaučiamės pakelti į pirmine, neišmatuojamą, galėčiau sakyti, begaliniai tolimą būseną.

Modernųjį žmogų taip baugi- nanti transcendencija ji begali- niai viršija, ir kuris neatjaucia šio tolumo, tas neturi tikros re- ligijos atjautimo. Kuris nejauc- čia šio Dievo pranašumo, Jo ne- išsakomumo, Jo paslaptingumo, tas neatjaucia religinio fakto autentiškumo. Bet tas, kuris tai atjaucia, patiria beveik betar- piškai, kad šis tolimas Dievas jau yra arti prie rankos. Paska- lio žodžiai yra tikri: „Jo neieš- kotumėte, jei jau nebūtumėte Jo radę“. Tai nuolatos pasitvir- tina autentiškame krikščionio dvasiškame gyvenime.

Jeigu tikrai ieškosime Kris- taus ten, kur Jis yra, tai yra danguje, matysime Jo atspindį ir rasime Jį virpančių mūsų pačių sielose. Transcendentinis Dievas tam tikru būdu pasida- rė imanentinis, mūsų vidinis draugas, mūsų dvasiškas vado- vas. Susivienijimas su Juo, kas rodėsi neįmanoma dėl to, kad atrodė, jog reikėjo peržengti be- galines bedugnes, jau yra pil- nai išbaigtas. Mūsų Viešpats

ateina pas mus Komunijoje ge- rai jums žinomais būdais: žo- džiui, malone, sakramentu, Baž- nyčios ištikimoms sieloms dali- jamais turtais. Ir dabar jau už- teks.

Mylimi menininkai, dar pasa- kysime tikrai vieną žodį: „Arri- vederci“. Iki kito pasimatymo.

Išvertė

kun. A. Naudžiūnas, MIC

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis. J. BUBNYS. RE 7-5168.

MOVING

Apdraustas perkraustymas
Ivairių atstumų

A. VILIMAS

3415 So. Lithuania Avenue
Tel. FRontier 6-1882

BANGA

TV - Radio - Stereo

Pardavimas ir taisymas

2740 W. 63rd Street

Tel. - 434 - 0421

P. Rudėnas - K. Simulis

FRANK'S T.V. & RADIO, Inc.

3240 SO. HALSTED STREET
DIDELIS PASIRINKIMAS IVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS,
RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS,
ORO VESINTUVAI — SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

4½%
current dividend

Paskolos duodamos ilgam laikui, mėnesiniai išsimokėjimai

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632

Valandos: Pirmad., Antradi., Penkt. ir Šeštadi. 9 v. r. — 4:30 p. p.
Trečiadi., ketvirtadi. 9 v. r. — 8 v. v.

Kas tik turi gerą skonį,

Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

MARQUETTE PK., 6211 S. Western PRosp. 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadi. ir ketvirtadi. nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6
val vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5 v.v.

MARQUETTE PARK -- AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE

CHICAGO SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS

TEL.: GR 6 - 7575

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVĖ, viena tarp žy- mesniųjų krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apylinkės gyventojus patvirtintai, saugiai ir pelningai jau virš 41 me- tų. Visada prisilaikydama saugumo ir išmokėdama, palygi- namai, aukštą dividendą. Mes nesiveržime tapti pačia di- džiausia bendrove, bet stengiamės būti stipriais finansiniais ir teikti pačius geriausius patarnavimus mūsų taupymo ir sko- linimo nariams.

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizaci- jomis, noriai prisidėdami darbas ir finansais, kad galėtū pa- siekti geresnių gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikalus kreiptis į Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovę, išaugusią į virš \$53,500,000.00 turto įstaigą.

JOHN PAKEL, direktorių tarybos
ir bendrovės prezidentas

STAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS

- Insured Family Savings
- College Bonus Savings
- Christmas Club Savings
- Vacation Club Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- All Types of Insurance

- Sell and redeem U.S. Bonds
- Safety Deposit Boxes
- Free Community Rooms for your organization meetings. (Free Coffee)
- Cash checks and pay all family bills with our special

- money order checks. No service charge to members
- U. S. Postal Stamps
- We sell Travelers Checks
- Save-by-mail Kits
- Notary Public Service

- Two Large Free Parking Lots
- Free Theatre tickets two Saturdays monthly for your children and mothers
- Christmas party with gifts to College Bonus Members

PATOGIOS VALANDOS:

MONDAY 12:00 P.M. — 8:00 P.M.
TUESDAY 9:00 A.M. — 4:00 P.M.
WEDNESDAY Closed All Day
THURSDAY 9:00 A.M. — 8:00 P.M.
FRIDAY 9:00 A.M. — 8:00 P.M.
SATURDAY 9:00 A.M. — 12:30 P.M.

"Draugo" literatūros šventėje — koncerte dainuoja solistė Irena Stankūnaitė, akompanuoja Aleksandras Kučiūnas. Nuotr. A. Gulbinsko

KELIOS MINTYS APIE IRENOS STANKŪNAITĖS REČITALĮ

J. ZILEVIČIUS

Vasario mėn. 27 d. "Draugo" literatūrinėje šventėje — koncerte Jaunimo centre, Chicagoje, šalia premijos įteikimo rašytojui Jurgiui Gliaudai ir kitos programos solistė I. Stankūnaitė turėjo beveik pilną rečitalį, nes šventėje atliko 11 muzikinių dalykų. Viešnia Chicagoje pasirodė jau antrą kartą, nes prieš porą metų buvo čia dainavusi, nors tada kur kas mažiau kūrinų. Vis dėlto ji šiame mieste buvo naujiena.

Solistė yra išaugusi į menininkę mano akivaizdoje. Žinau, kaip ji pasižavėjusi ir atkakliai studijavo balsą ir fortepijoną. Ji taip pat yra puikiai pasiruošusi pianistė, ne kartą ją teko girdėti skambinant, todėl ji yra plataus muzikinio išsilavinimo, o be to, dar iš prigimties apdovanota dideliais muzikiniais gabumais.

Prieš koncertą "Drauge" buvo atspausdintas su ja pasikalbėjimas, kur solistė sąžiningai ir atvirai papasakojo savo muzikinio gyvenimo eigą. Po to pasidarė daug įdomesnis ir šio koncerto programoj atliekamų kūrinių klausymasis. Tenka tad į ją žiūrėti kaip į jauną, bet akademiniai ir profesionaliniai pasirodymai profesionalę. Tokioje tad plotmėje tenka ir pasisakyti.

Solistė, atlikdama programą, kur buvo ir labai techniškai sunkių dalykų, pademonstravo gerą, rimtą muzikinį jį apvaldymą. Pasikalbėjime solistė sakė esanti lyriniai koloratūrinis sopranas. Suprantama, to balso rūšiai tenka rinktis ir atitinkamus muzikinius kūrinius. Pasikalbėjime minimas vienos solistės mokytojos noras padaryti jos balsą žemą — mezzo supraną. Kadangi solistė iš prigimties turėjo aukštą koloratūrinį sopraną, tai mokytojos nenusimanymas kiek apgadinio solistės balsą. Pasirinkimas repertuaro dar labiau sumažėjo, balsas laikinai neteko dalies aukštųjų garsų, o žemesnieji susiaurėjo ir dalinai susilpnėjo.

Solistė, pagerbdama savuosius kompozitorius, net didesnę pusę programos šį kartą jiems pasiskyrė: S. Čerienė, Al. Kačanauskas, K. V. Banaitis, St. Šimkus, J. Tallat — Kelpša, Vl. Jakubėnas ir J. Stankūnas. Gaila, kad komp. J. Stankūno vos vieną kūrinėlį teatluko. Jis specialiai jos balsui (savo dukrai) yra parašęs visą eilę labai įdomių dalykelių. Šiame koncerte dainuojant jų daugiau, būtų buvę supažindinta su nauja kūryba, ir mažiau būtų tekę dainuoti mūsų nudainuotųjų.

Svetimųjų kompozitorių grupėje buvo atlikta Mozarto, Delibes, Rossini ir Thomas kūrinių. Kadangi lietuvių kūriniuose solistė nedaug kur tegalėjo savo balsą parodyti, tad svetimuosiuose kūriniuose parodė savo techniką ir balso pajėgumą su būdingomis to balso rūšies savybėmis: briliantiškus staccato, kromatizmus ir įvairius kitus

bulinta kalba. Kaip dainininkai, taip ir aktorai vis dėlto scenoje privalo reikštis pavyzdinga lietuvių kalba, o ne tokia, kurią mes vartojame kasdieninėje apyvartoje.

Koncertų pirmosiose dalyse retas solistas atlaiko tūkstančius akių žvilgsnių nesijaudindamas. Tai jautėsi ir L. Stankūnaitės pirmose dainose. Bendrai imant, kiek stokojo gilesnio veikalo įsisąmoninimo, kiekvieno veikalo nuotaikų atkūrimo. Visi lietuviškieji praskambėjo gana vienodai, "šalta", be jausmo ir pergyvenimo. Kiekvienas kūrinys didesnis ar mažesnis, jei nėra arija iš operos, yra savyje išbaigtas, lyg koks namelis su pilnu įrengimu. Todėl neužtenka vien melodiją padainuoti, bet tenka surasti ir ką kompozitorius turėjo savo mintyje, ką jis sieloje pergyveno. Šioje srityje solistui tenka turėti labai jautrią, išlavintą ir sugėbančią greit pergyvenimams pakeisti sielą. Reikia manyti, kad solistė Irena, toje srityje ilgiau dirbdama, pajėgs tokios "sielos technikos" atsekti.

Svetimųjų kompozitorių kūrinių didžiumoje buvo daugiau klasės studijose pasiektų techninių rezultatų pademonstravimas. Norėtusi, kad solistė šalia įdomios balso akrobatikos, veikala pildydama, daugiau įdėtų į jį savojo Aš, tad visi tie pa-

Pirmasis autografas čekagiškiui: laureatas Jurgis Gliuda literatūros šventėje pasirašo ant tik ką išėjusios premijuotos knygos inž. Algirdui Dapkui. Nuotr. A. Gulbinsko

landų, praleistų balso lavinime. Reikia pastebėti, jog koloratūrinių dalykų klausyti reikia ir klausytojui būti arti su muzika susigyvenusiam, nes šiaip kartais gali pasigirsti, greitoje figūracijoje ir kitose koloratūrinių balso gražmenose lyg ir nedarnumų tonacijoje. O tai gali būti tik nepratusios klausos suklaidinimas. Toks koncerto bendras vaizdas.

Po bendro aptarimo norėtusi pakalbėti ir apie programos kūrinių muzikinio apipavidalinimo pusę.

Lietuvių kūrinių pildyme pirmoje eilėje solistei tektų lietuvišką tarseną gerokai išlyginti, nes toje pačioje dainoje tas pats žodis nevienai ištarimas. Tai nėra koks nors ypatingas solistei priekaištas, bet tik pastabėlė, lengvai pataisoma. Nuo šito nemaža ir kitų solistų nėra laisvi. Išeivijoje neretai dainuojama lietuvių išeivijos kalba, bet ne tikrąją Lietuvos lietuvių išto-

tys dalykai lyg ir naujai atgytų. Suprantama, tam reikia laiko ir patyrimo, nes operoje dainuojama arija turi kitą užduotį, o rečitalyje solistui statomi grytai muzikiniai reikalavimai: operoje tas pats solistas gali būti žvaigždė, o koncertinėje scenoje tik paprastas žvirblis.

Kadangi Irena Stankūnaitė techninė ir akademinė pusė yra pasisavinusi, beliko dabar tik meniškąją atlikimo pusę tobulinti, siekiant pilno subrendimo ir pirmiųjų solistės savo rūšies repertuare. To linkiu iš visos širdies.

Negalima nepažymėti puikaus akompanuotojo Aleksandro Kučiūno. Jo fortepijono palydė solistas jaučiasi lyg ant vandens laively besėdys — taip balsas jaučiasi palydovo akorduose. Jautrus prisiderinimas ir kartu įsijungimas į kūrinių lengvina veikalo atlikimą.

Skaitoma knyga yra didžiausia paskata rašytojui

"Draugo" literatūrinės šventės programos vedėjos rašytojos Nijolės Jankutės-Užubalienės įvadinis žodis

Mieli lietuviškojo žodžio gerbėjai,

Penkiolika metų šiame su raketomis belenktyniaujančiame pasaulyje yra ilgas laikas netradicijai. Per tiek metų galima ne tik gimti, bet ir gerokai paugėti; galima pasenti ir numirti; galima išstėti ir neištėti. Užtai šiandien, susirinkus į 15-tąją lietuviškos knygos šventę, gera pasidžiaugt, kad "Draugo" konkurso tradicija ištesėjo.

Penkiolika romano konkursų — penkiolika lietuviškos knygos gyvybės siūlų, kuriuos verpia mūsų rašytojai, į skaitomąją raštą suaudžia "Draugas" ir atiduoda džiaugtis ir užlaikyti — mums visiems. Tad su ta mintimi ir atvira širdim sutikime 15-tąjį romaną. Dalinkimės nuomonėmis, kritikuokime, girsim ar peikim, bet — skaitykim. Nes ne kritika, ne nuomonė, ne panegirika nužudo lietuvišką žodį, o tik juo nesidomėjimas, tik juo nekalbėjimas, tik jo neskaitymas.

Šio konkurso laureatą Jurgį Gliudą visi mes gerai pažįstame. Tai vienas iš produktyviųjų mūsų rašytojų savo romanuose mėgstas gvildinti naujas temas, kurti ne tradicinius veikėjus ne

tradicinėse situacijose ir parodyti šių dienų žmogų, dažnai nesimpatingą, dažnai piktą ir kietą, kaip ir jo problemos.

Jurgis Gliuda, keturgubas "Draugo" konkursų laureatas, mums pažįstamas iš savo "Namy ant smėlio", kurie jau susilaukia vis didesnio įvertinimo ir iš Amerikos literatūrai; mes pažįstame Jurgį Gliudą iš sukrečiančio "Ora pro nobis", to pastutiniojo šauksmo komunizmo chaose skęstančiųjų, ir iš gūžiai pesimistiško "Šiksnosparnių sosto", ant kurio neįauki kasdienybės tiesa parodė sėdinti mus pačius. O šiandien mes jau vartysim lapus naujausio Gliudos kūrinio — "Delfino ženkle".

Tai jauna knyga. Jauna jos tema, jauni veikėjai ir jų gyvenimas. Knyga pilna veiksmo ir didelės dramatinės įtampos. Šio romano veikėjus laureatas nupiešė drąsiais bruožais. Jų portretai gyvi, autentiški ir dramatiški. Šiems laikams būdinga ir labai skaudi tragedija, baisinga uola prisilgusi jauną šeimą, tos šeimos reakcija į piktą likimą, jauno tėvo dvasinis konfliktas, iš to konflikto kylanti romano

SKUBĖKITE! SPECIALUS PASIŪLYMAS BAIGIASI ŠEŠTADIENĮ, KOVO MĖN. 19 D.
Nepraleiskite šio sensacingo, pinigų taupančio PASIŪLYMO

ANY 3 GARMENTS EXPERTLY DRY CLEANED FOR THE PRICE OF 2
TAI TIESA....
trečias rūbas yra išvalomas NEMOKAMAI

Pasinaudoję šiuo pasiūlymu, jūs galit sutaupyti iki 33 1/3% nuo reguliarių, kasdieną žemų, sauso valymo kainų. Trečias mažiausiai įkainuotas rūbas yra išvalomas NEMOKAMAI.

YOU SAVE UP TO 33 1/3%

Leader Launderers - Dry Cleaners
1633-49 West 43rd Street
Phones: YArds 7-4800 — In Cicero Enterprise 3200

SKUBĖKITE! Specialus pasiūlymas baigiasi šeštadienį, kovo 19 d.

Artesian Restaurant
2432 West 63rd Street (63rd & Artesian)

• Skanūs valgiai
• Geras patarnavimas
• Puiki atmosfera

PIETOS
\$1.65 & \$2.25

JOKIO LAUKIMO — GREITAS PATARNAVIMAS.
TALPA — 350 SĖDIMŲ VIETŲ.

Rezervacijoms skambinkite — 436-4622.

Atdara sekmadi. iki ketvirtad. 6 v. ryto iki 1 v. ryto, penktad. ir šeštadieniai iki 5 valandos ryto.

įtampa — tai "Delfino ženkle"

Nuo šiandien šis romanas, rašytojo širdyje išnešiotas, mintyje išaugintas ir ilgų valandų darbu parašytas jam daugiau nebepriklauso. Nuo šiandien — "Delfino ženkle" yra skaitytojo nuosavybė.

Niekas geriau už Martyną Mažvydą nepristatė naujos lietuviškos knygos, todėl aš galiu tik pakartoti: Imkit ją ir skaitykit! Nes tik skaitoma knyga yra didžiausia paskata rašytojui sekančią rašyti, ir tik skaitytojas yra tas, kuris rankoje laiko lietuviško žodžio gyvybės siūlą!

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS EXPRESS
MARQUETTE GIFT PARCEL SERVICE

2608 ir 2501 (Buvo 2439) W. 69 St.
Chicago 29, Ill. Tel. WA 5-2737
3212 South Halsted Street
Chicago 8, Ill. Tel. CA 5-1864

Lietuvių bendrovė, kuri turi tel. siuntinius atsiųsti be tarpininkų tiesiai savo vardu iš Chicago į Lietuvą. Didelis pasirinkimas geriausios rūšies medžiagų ir kitų prekių žemomis kainomis.

E. ir V. Žukauskai

• Dail. J. Bagdonas, turįs savo atelę — studijas New York'e ir Washington'e, žiemą intensyviai dirba Washington'e, kurdamas dideles kompozicijas, nes ten tinkamesnės tokiems darbams patalpos.

WAGNER & SONS
Typewriters — Adding Machines —
Checkwriters —
Nuomoja — Parduoja — Taiso
NAUJOS NAUDOTOS
Virš 50 m. patikimas patarnavimas
NAUJOJE VIETOJE
5610 S. Pulaski Rd., Tel. 581-4111

LIETUVIŲ VEDAMA NAUJŲ IR VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ PREKYBA

Neptune Motors Inc.

6516 South Western Avenue
CHICAGO, ILL. 60636
Telef. — 925-5121

Išsimokėjimai mažų nuosimčių per banką.

Atdara kasdien: Pirm. — Penktad. — 9 iki 9 v. vak. Šeštad. nuo 9 iki 6 v. vak. Sekmad. 11 iki 5 v. vak. Parūpinam: automobiliai pagal klientų reikalavimą.

PLANINGAS TAUPYMAS
moka gerus dividendus
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4 1/2%

Dabartinis dividendas išmokamas du kart per metus.

P pinigų taupymui nerelkia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokamvis pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL Federal SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone Virginia 7-7747 John J. Kazanovich, Pres.
AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

SKIP'S Self Service LIQUOR STORE

5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202
MARCH — KOVO 3, 4, 5 D. D.

AMERICAN FIVE STAR BRANDY Fifth \$3.09

MONNET THREE STAR COGNAC Fifth \$5.29

DUJARDIN V.S.O.P. 84 Proof GERMAN BRANDY Fifth \$5.29

GRAIN ALCOHOL 190 Proof U.S.P. Fifth \$4.89

RICCADONNA VERMOUTH IMPORTED Dry or Sweet 30 oz. Bottle \$1.29

POPULAR BRAND OF IMPORTED CANADIAN WHISKY Fifth \$3.39
3 for \$10.00

COFFEE SOUTHERN LIQUEUR Fifth \$4.59

JUGOSLAVIAN BURGUNDY, SAUTERNE, RIESLING or MUSCAT Fifth .98c

BLATZ BEER Case of 24 — 12 oz. Bottles Plus Deposit Case \$2.59

TUBORG IMPORTED BEER Case of 24 — 10 oz. Bottles Case \$6.98

Taupykite

MES MOKAME **4 1/2%** ANT VISŲ SASKAITŲ

Daugiau kaip 50 metų sąžiningai patarnaujame lietuviams.

Kiekviena sąskaita ligi \$10.00 apdrausta Federalės valdžios agentūroje

August Saldukas, Prezidentas

4040 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632
Telef. CL 4-4470

NUSIDĖSIM ŠVENTVAGYSTE, JEI...

Mecenato dr. Petro Kisieliaus kalba, įteikiant penkiolektą "Draugo" romano premiją rašyt. J. Gliadai

Ačiū dienraščiui "Draugui" už man suteiktą privilegiją pirmajam pasveikinti premijuoto romano "Delfino ženklė" autorių rašytoją Jurgį Gliadą. Pirmoje eilėje nepaprastumas šio įvykio glūdi tame, kad rašytoją Gliadą mes pasitinkame kaip laureatą jau ketvirtą kartą. Jo keturios premijuotos knygos 15 metų laikotarpyje, vadinasi, jo talentas ir produktyvumas yra nediskutuotini. Toliau šis įvykis mums džiaugsmingas dar ir dėl to, kad į lietuviškąją kultūros lobyną ir vėl įjungta viena vertinga knyga, praturtinanti visą lietuviškąją bendruomenę, visą mūsų tautą abejose geležinės uždangos pusėse. Rašytojo talentas išskirtinai iš visų kitų, nes jis įamžina mintį ir patį minties kūrėją.

Ačiū Dievui, kad mums tremtyje Jis nepasiklydęs šių talentų ir laisvės kurti. Rašytojo ar mokslininko skundas dėl piniginių paramos, leidžiant knygas, ir dėl per menko skaitytojų domėjimosi jau išleistą knygą,

lietuviškos visuomenės turėtų būti visuomet jautriai primamas, nes visa, ką mes turime gauto ar įgyto, yra mūsų ir mūsų. Vienas iš mūsų turi rašytojo, mokslininko ar menininko talentą, gi kitas, gal būt, yra pajėgesnis ekonomiškai. Tačiau savąją tautą mes būsime nusidėję šventvagyste, jeigu yra nepanaudosime turimų talentų bei ekonominių išteklių jiems ryškinti: ką turim aš, tas yra mano ir tautos. Lai lietuviškoji visuomenė sukuria tiltą tarp kūrėjo ir rėmėjo, tada mums tremtis nevirs didžiąja klaukuma, pražudžiusia tautos dalį Lietuvai.

Dienraščiui "Draugui" reiškiu pagarbą ir pasigėrėjimą dėl originalios idėjos premijuoti romanus ir jos patvaraus vykdymo. Lietuviškai visuomenei linkiu dar stipriau angažuotis lietuviškos knygos reimimui ir jos skatimui, o garbingajam rašytojui Gliadai linkiu ir ateityje karts nuo karto prisistatyti Chicagoje atsiimti premijos.

Anastazija Tamošaitienė
Paskutinis įspūdis (kilimas)
Iš parodos Ottavos universitete

J. Gliados knyga "Agonija", kuriai pats autorius duoda romano vardą, tačiau mes manytume, kad reikia naujo termino, kuris atitiktų "Nonfiction novel" vertimą, tai būtų gal ir tiksliausias išsireiškimas.

Atėmė pilietybę

Sovietų rašytojui Valeri Tarsisui komunistai atėmė pilietybę, kai jis Anglijoje komunistinį režimą išvadino fašistiniu. Rašytojas buvo ypač pultas, kad jis laisvajame pasaulyje išspausdino knygą "Septintoji palata", kurioje gana piktai kritikuojamas komunistas. Dabar Tarsis kaip aš Anglijoje politinio prieglobsčio. Jis norėtų atvykti į Ameriką, kur tikis skaityti pasakaitų ir kur jo knygos susilauktų didesnio pasisekimo. Kai kurie amerikiečių žurnalistai bandė teisinti sovietus už anų rašytojų nuteisimą ir šio smerkimą, nes esą ir amerikietis poetas Ezra Pound JAV buvo kaltinamas už krašto šmeižimą, tačiau žurnalistų nuomone, tai didelis skirtumas, nes tada buvo karo metas, o dabar taika.

L. Galinis

• Dail. Anastazijos Tamošaitienės tapybos, gauso ir raudinių paroda nuo vasario 28 d. iki kovo 5 d. buvo surengta Ottavos universiteto meno festivalio metu Ottavoje. Kanadoje. Parodoje buvo išstatyta 45 darbai.

Sovietų rašytojas Valeri Tarsis.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Patį žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugel metų patyrimo siunčiant

DOVANAS — SIUNTINIUS Į USSR.

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstankiai klientų patenkinti. Garantuos skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausios aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom.

Dėl informacijų ir nemokamų katalogų kreipkitės į visus mūsų skyrius.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

- NEW YORK, N. Y. — 39 - 2nd Avenue AL 4-5456
- NEW YORK, N. Y. 10011, 108 West 14th St. CH 3-3005
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue DI 6-6808
- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street CH 6-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1787
- SOUTH BOSTON, MASS. — 327 W. Broadway, Tel. AN 8-0048
- BUFFALO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2974
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 8-0966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halsted Street WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-35 Bridge St., N. W. GL 3-2256
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue BI 2-1797
- HARTFORD, 14, Conn. — 200 Franklin Ave. Tel. 233-8030 ir 246-0215
- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue RI 3-0440
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. AN 1-2994
- LAKEWOOD, N. J. — 126 - 4th Street PO 3-5598
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue BI 2-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446
- PATTERSON 1, N. J. — 99 Main Street MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street GR 2-6387
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Garson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 905 Bank Street PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street SW 8-2868

JAU YRA NAUJAS MECENATAS

Kun. V. Bagdanavičius, MIC, apie mecenatus ir laureatą premijos įteikime

Gerbiamieji šių išdėmių dalyviai ir dalyvės,

aš turu labai malonų pareigą "Draugo" ir tėvų marijonų vardu pasveikinti šios dienos laureatą ir padėkoti mecenatui.

Mecenatų duosnumas lietuviškai literatūrai labai daug pagelbsti "Draugui" išlaikyti šią, taip reikšmingą instituciją, kokia yra Romano konkursas. Šiais metais tokiu lietuviškos literatūros geradariu yra dr. Petras Kisielius. Tai yra asmuo, kuris tęsia toliau gerą lietuvių daktarų tradiciją, tų daktarų, kurie buvo dideli kultūrininkai ir visuomenininkai. Daktarą Kisielių lietuviška visuomenė žino kaip nenuilstantį veikėją mūsų organizacijose. O šiaandien mes jį sutinkame didelio geradarijo ir mecenato vaidmenyje. Aš esu tikras, kad prie "Draugo", tėvų marijonų ir rašytojų padėkos daktarui Kisieliui ir jo šeimai prisidės ir visa lietuviška visuomenė.

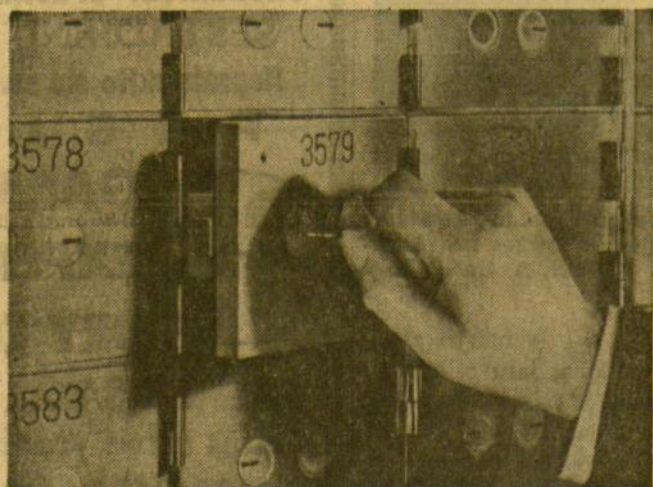
Rašytoją Jurgį Gliadą šiaandien mieliai sveikiname, kaip laimėjusio kūrinio autorių. Jurgis Gliada yra žmogus, atėjęs į lietuvišką literatūrą tvirtu žingsniu. Tuo tvirtu žingsniu jis tebėra ir toliau. Jis vis iš naujo sugeba nustebinti jūrą komisijs savo originaliu, išbaigtu kūrinium. Ne vienam kyla klausimas, kur glūdi Gliados pasisekimo paslaptis. Be abejo, šio pasisekimo priežasčių yra daug ir jos glūdi kūrybinėje rašytojo asmenybėje. Tačiau

viena paslaptis man rodo, bus man ši rytą paaiškėjusi, besikaibant su laureatu. Jis prasi-tarė, kad dalyvaujant konkurse nereikia bijoti pralaimėti. Rašyt. jas turi turėti nusizemini-mo, susitaikinti su mintimi, kad kito rašytojo kūrinys jūrą komisi-jai gali labiau patikti, negu mano. Gal būt, kad šis sugebė-jimas įgalino Gliadą dalyvausti konkursuose ir laimėti net ket-virtą kartą. Ir mes šiaandien tu-rime progą sveikinti jį, kaip vie-ną vaisingiausių ir giliausių ro-manistų.

Draugo romano konkursų insti-tucija tęsia toliau savo darbą, apgydama lietuvišką raštiją. Mums yra malonu, kad visuo-menė šias mūsų pastangas remia. Kviesdami rašytojus į nau-ją romano konkursą, mes turi-me malonumo pranešti, kad jau yra naujas mecenatas, kuris skiria 1,000 dolerių ateinančių me-tų "Draugo" romano konkur-sui. Juo yra žinomas Chicagos aktorius, dainininkas ir visų mė-giamas statybininkas Vacys Petrasukas. Jis yra Vacys Cons-struction Co. savininkas.

V. Petravičiaus sukaktuvinė paroda

Šiomet gegužės 12 d. mūsų ryškiajam grafikui ir tapytojui Viktorui Petravičiui sukanka 60 metų. Šia proga 69 meno gale-sikimo paslaptis. Be abejo, šio pasisekimo priežasčių yra daug ir jos glūdi kūrybinėje rašytojo asmenybėje. Tačiau

Safe Deposit Boxes

Šis skelbimas ypatingai bus jums svarbus, jei jūs laikot savo brangenybes be apsaugos, ten kur jos gali būti sunaikintos ugnies, pavoktos ar pamestos.

District Savings ką tik įsigijo 25% daugiau seifo vietų. Šis padidėjimas tik pademonstruoja mūsų pas-tangas suteikti jums kaip galima geresnį patarnavi-mą. Visi standartinio dydžio volai kainuoja \$4.00 metams.

TURTAS VIRŠ \$29,000,000

"where people make the difference"

DISTRICT SAVINGS

3430 South Halsted / Chicago / Phone 523-2800
Assets over \$29,000,000 / A. J. Aukers, PRESIDENT

PAPUOŠKITE BUTĄ NAUJOMIS UŽUOLAIMOMIS. DAR SUSPĖSIME PAGAMINTI ŠVENGIŲ SEZONUI, TIK PASIRŪPINKITE PAS

STEIN TEXTILE CO.

urminėmis kainomis iš tūkstančių jardų užuolaidoms dekoraty-vinių medžiagų, ne iš mažų pavyzdžių, bet iš didelių ritimų: da-masko, brokadų, "boucle's", "fiberglass".

PIRKSITE NEBRANGIAI IR GAUSIT DOVANĄ.

STEIN TEXTILE bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilnonių, šilko, nylonų, taffetų, aksomo, ANGLISKŲ MERZIAGŲ paltams ir kostiumams siuntimui artimesiems į Lietuvą ir tolimajai Sibirą už žemas kainas.

616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill., HA 7-3737

Atdara kasdien ir sekm. 9:15 r. iki 5:30 vak. Pirmad. uždaryta

Nemokama vieta mašinoms už kampo į šiaurę Jefferson St. Chernin's aikštėje

FOTOGRAFAS ŽAVIOMS NUOTAKOMS

THE Paul STUDIO
home of MODERN photography
Gowns by Martha
PORTRAITS • CANDIDS
3213 South Morgan St. YA 7-5858

GARDZIAUSIA DUONA—BULKUTES—SAUSAINIAI—TORTAI

BRUNO KEPYKLA
LIETUVISKĄ DUONĄ
Kas Valgo Bruno Dvona
Visad Žydi Kaip Agurkai!
Sav. BRUNO MACIANSKIS
3339 So. Lituanica Ave
Tel. CL 4-6376

VANDER WAGEN
ANGLYS
SINCLAIR ALYVA
3605 West 63rd St. PORTsmouth 7-8020

Mūsų erdviose patalpose turime didžiausį pasirinkimą visų moderniškų baldų, elek-trinių krosnių, radijo ir tele-vizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA
ROOSEVELT FURNITURE CO.
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS
2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711
Atdara pirmad. ir ketvir. 9—9 val. antr. treč. ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmad. atdara nuo 11 iki 4:30 v. po pietų

CRANE SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
B. B. PIETKIEWICZ, Prez.
2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING
4½% Naujas aukštas dividendas mokamas už investavimą sąskaitas
PINIGAI ĮNESTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D. Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.
VALANDOS: ANTRAD. ir PENKT. 9 v. r. iki 5 v. v. PIRMAD ir KETV. 9 v. r. iki 9 v. v. SESTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

Remkite tuos, kurie skelbiasi dienr. Drauge.

Po Dariaus Lapinsko "Cantata declamata" išpildymo Algimanto Mackaus mirties minėjime vasario 26 d. Jaunimo centre, Chicagoje. Pirmoje eilėje iš kairės į dešinę stovi: deklamatoriai — Milda Pakalniškytė ir Leonas Barauskas, pianistas Willis Charkowsky, kompozitorius-dirigentas Darius Lapinskas, solistė Aldona Stempužienė ir solistas Stasys Baras-Baranauskas.

POETO DRAMA

Mackus — Ostrauskas — Lapinskas

BALYS CHOMSKIS

Algimantas Mackus — maištingai atakuojančios dvasios poetas, nors nesulaukęs savo kūrybai brandžios vasaros, o vis dėlto yra prijungęs prie lietuvių poezijos karūnos naujos žemės. Kur šiandien neišduktas, laikas atneš daugiau šviesos. Jo kūryboje tarp "taip" ir "ne" yra daug erdvės kritinei analizei, nors reikia manyti, kad kritikos balsai niekad nesusilies į unisoną. Vieniems jis bus poeta doctus, kitiems, gal būt, — nihilizmo moralistas. Bet tai liudys, kad Mackaus poezija nėra akla, nieko nematanti ir negirdinti, nieko nesakanti ir užsidarusi savyje, ji nuolat kels naujus klausimus ir lauks atsakymo.

Santara - Šviesa vasario 26 d. Jaunimo centre, Chicagoje, suruošė Algimantui Mackui grandiozinį vakarą. Užsąngauzimas — labai didelis. Svarbiausi to vakaro versmėje — Ostrauskas ir Lapinskas, kurie į kūrybą atsako kūryba, ir čia vaizdžiai atsispindi poeto drama, kaip saulė, palietusi žemę.

Šalia to, minėjime apie Mackų, kaip poetą ir visuomenininką, kalbėjo poetas Alfonsas Nyka - Niliūnas, iš naujo savo eilėraščių rinkinio "Bevardė šalis" skaitė poetė Liūnė Sutema ir Aldona Stempužienė padainavo pora naujų Juliaus Gaidelio dainų (Algimanto Mackaus žodžiais), akompanavo Vladas Jakubėnas. Čia plačiau apsistosi prie Ostrausko ir Lapinsko įnašo.

*

Kostas Ostrauskas yra ne vien dramaturgas, ieškąs naujos formos teatrui, bet jis ir moderniosios prozos kūrėjas. Jo kalba skamba kaip fuga, trumpai, matematiškai, logiškai ir kietai, bet kiekviename žody slypi melodija, kartu ryškina visumos nuotaiką.

Vienaveiksmė drama "Duobkasiai", skiriama poetui, gali kelti klausimą, ką bendro duobkasiai turi su Mackum. Poetas savo kūryboje niekad nėjo pasitikti aušros, mirties motyvas srūva per visą jo poeziją. Ir štai Ostrauskas suranda dramoje formą mirties šokiui aštriai pavaizduoti, nieko nenorėdamas įtikinti, nustebinti. Kaip paprastai, autorius pradeda labai nekaltai. Duobkasiai kasa kapinėse dvi duobes, cituoja Hamletą, kiekvienas savaip filosofuoja, kol pagaliau pasidaro neaiški, kam jie tas duobes kasa. Staiga, muzikos lydimas, prisiartina šokanti moteris, ir ima viskas dramatiškai tirštėti, viskas vystosi į tragišką fortissimo: mirtis, nėra jokios vilties, viskas baigta, fatalizmas, beprasmybė. Ir lyg iš anapus tada pasigirsta balsas: į avilį nebelėk, medaus nebenešk, bitele pilkoji. Tuo mirtis lieka nugaltėta.

Veiklą režisavo Jurgis Blekaitis ir Dalia Bylaitienė, o scenos architektūrą padarė dailininkas Algirdas Kurauskas. Režisūros nuopelnas: aktorių vaidybinis vieningumas — veiklas pasižymėjo realistiniu ir simbolišku sprendimo deriniu. Duobkasiai — Algimantas Dikinis ir Vytautas Juodka. Kiekvienas jų ryškiais, skirtingais charakteriais, niuansais ir balso intonacija stimuliuoja visą spektaklio eigą. Jų vaidyba galima gėrėtis. Ypatingai Dikinio vaidmuo buvo profesionališkai detalizuotas. Jauna moteris — Dalia Juknevičiūtė nenuslydo į abstrakciją nežinomybėje, jos vaidy-

Aktoriai Vytautas Juodka, Dalia Juknevičiūtė ir Algimantas Dikinis Jurgio Blekaitio režisuotose Kosto Ostrausko "Duobkasiuose". Nuotr. P. Petručio

boje daug spalvų. Kartais ji — kviečianti ir pataikaujanti, kartais — sausa ir šalta, bet logiškai pravedanti sunkią, net su gailesčiu misiją iki galo.

Vienas nesuprantamas režisūrinis "skandalas", atrodo, labai mažmojis, yra jaunos moters rūbas, kuris buvo papuoštas tokia ryškia simbolika, jog žiūrovas iš karto suprato, kad tai ne jauna moteris, bet mirtis. Pirmoj akimirkoj buvo visos paslaptys atidengtos, kada teatralinis žaidimas turėjo tik prasidėti. Preciziškas autoriaus laik rodė mušė ne tas valandas. Vietoj intriguojančio spektaklio žiūrovui liko tik gera vaidyba ir monotoniška, bevaisė kančia. Ir taip kiekviena Ostrausko drama pasibaigia tuo pačiu klausuku.

*

Dariaus Lapinsko "Cantata declamata" yra didelis, efektingas, naujoviškas spektaklis. Kantatos libreto — įvairūs Mackaus poezijos gabalai, sujungti teatraline fantazija į vieną dramą. Personazų sudėtis: fortepijonas, grupė mušamųjų instrumentų, du solistai, kalbantys choras, du skaitytojai ir šviesos. Nesunku suprasti, kad veiklas nėra lengvas, griežtas savo formoje, tad turėjo ir savo mažų problemų. Leono Barausko žodis aiškus, skambantis, o Mildos Pakalniškytės dar gana sunkiai valdomas. Kantatos finalas, įkalbėtas į juostą — techniškai netobulas. Kalbantysis vyrų choras Bernardo Prapuolenio gerai paruoštas ir dramatiškai efektingas. Aldona Stem-

pužienė gražiausią kantatos vietą "aš jau greitai nebūsiu" padainavo labai savotiškai, raudos simbolikos spalvingumu. Stasio Baro balso jėga stipriai pakėlė kantatos dramatinį aštrumą ir jo balse skambėjo šviežumo gaida. Šviesos (Gasiūnas, Urbanas, Drunga) su mažomis išimtimis — disciplinuotos.

Lapinskas turi didelę minčių, vaizduotės ir jausmų atsargą, jis — teatro žmogus pilna to žodžio prasme: dramaturgas, dirigentas ir kompozitorius. Jo kantata skambėjo visomis dramos spalvomis kaip teatrališka iliuzija. Viena mintis kyla, kada entuziazmas jo veiklai jau truputį atvėsta: atėmus visus tuos meninius efektus, grynos muzikos lieka nedaug. Ateityje norėtųsi matyti tokią jo meninę formulę: kompozitorius, dirigentas, dramaturgas.

NAUJI LEIDINIAI

• **AIDAI**, 1966 m., sausio mėn., nr. 1. Naujuosius metus žurnalas pradeda itin gyvu numeriu. Kaip ir tinka Jaunimo mėnui, pirmuoju straipsniu Vaclovas Čižinas kalba apie jaunimo problemą Lietuvoje. Išėjimoje. Žinoma, būdų dar prastai, kad pats jaunimas banųty šią temą suvokti, atsinepamas, kad ir tuos pačius "Aidus". Istorikas V. Trumpa pradeda spausdinti, atrodo, kiek ilgesnį darbą "Svarstymai apie XIX amžių Lietuvoje". Šiame numeryje paskelbta jo dals, pavadinata "Kovotojai ir kolaborantai". Rašantysis kelia lig šiol mūsų lyg ir primurštą kai kurių istorinių asmenų situaciją bei veiklą aname praetis šimt-metyje. Tema aktuali dar ir tu, kad ji sugestvyviai atliepia ne vieną (autorius ir neminėta) šių laikų situaciją. Jeronimas Kačinskas rašo apie modernųjį mūsų kompozitorių Vytautą Bacevičių. Autorius priekaištuoja mūsų visuomenei, kad visokių koncertų srovėje V. Bacevičius yra kone užmirštas. Ragindamas mūsų kolonijas surengti V. Bacevičiaus kūrybos koncertus, J. Kačinskas rašta užbaigia, tardamas: "Jau pats laikas palikti vidutiniškumą ir įsijungti į gyvybinius pasaulio kultūros pažangos kelius".

Tačiau šio žurnalo sąsiuvinio medžiagos, pasakytume, pats nugarkaulis yra visuomeninės ir kultūrinės 1965 metų veiklos apžvalga, visuomeninę dalį perbėgant A. Rimvydui, kultūrinę — J. Alaušui. Abu rašantieji išsamiai vertina visą praėjusių metų įvairių veiklos sričių derlių, nevengdami, kur reikia, ir sveikos kritikos, naudingos ir ateities planams.

Grožinės literatūros puslapius duodama pluoštas niekur dar neskeibytų Fausto Kiršos eilėraščių ir K. Bradūno eilurlio iškos temos posmų. Recenzuojama J. Mincego "Labas rytas, sverė" ir P. Orntaitės atsiminimų apie Salomėją Nerį knygą. Įvairus, aktualus ir visas apžvalginis "Iš minties ir gyvenimo" skyrius.

• **THE MARIAN** — tėvų marjonų leidžiamas religinės kultūros žurnalas, kovo mėn. numeris turi bendradarbių visuo-

se kontinentuose. Šiame numeryje Šyrijoje gyvenančių misionierių tėv. R. Van Hoorickx rašo apie Jeruzalę kaip Marijos miestą; lietuvis misionierius Argentinijoje tėv. A. Švedas, MIC, pasakoja apie ten išplėstą miesto pavojusnų patekusių mergaičių globą; amerikietis keliautoja G. Brendel pavaizduoja savo išpūčius, lankant Kalvarijos kalną; kun. J. Mačiūnionis duoda pluoštą atsiminimų apie savo keliones po Ameriką su a. a. arkiv. J. Matulevičiumi; JAV gydytojų sąjungos žurnalo (paplitusio visame medicinos pasaulyje) redaktorius dr. Z. Danilevičius dėsto apie maisto ir maitinimo-

NERVAI:

Dr. R. Czaplicki

Mes daug girdime apie nervus ir nervinę sistemą, bet eilinę žmogus turi labai mažą supratimą, kokį didelę reikšmę turi nervai.

Galvos ir nugaros smegenys sudaro centrinę nervų sistemą. Ir ši sistema reguluoja ir kontroliuoja įvairius kūno funkcijas. Periferinė nervų sistema jungia centrinę nervų sistemą su visais kūno organais ir audiniais. Todėl bet kokia kūno funkcija yra tiesiogiai priklausoma nuo normaliai funkcionuojančios nervinės sistemos.

Nervinė sistema yra panaši į elektros sistemą. Energija einanti per nervus ir įvairius kūno dals savo natūra yra panaši į elektros srovę. Be šios energijos organas ar jo dals lygiai taip negali veikti, kaip elektrinis prietaisas, kurio elektros šaltinis yra nutūkęs ir elektros srovė nepateikia į prietaisą. Jeigu įvyksta trumpas sujungimas elektriniame šaltinyje, prietaisas nešlū.

Tas pats atsitinka kūne, kai nervas yra suerzintas. Energija, tinkama nebeina ir ta dals tinkamai nefunkcionuoja.

Kūnas įvairiai reaguoja į nervų suerzinimą. Gali atsirasti skausmas, ar paralyžius, aukštas kraujospaudimas, slėpnumas, nerviškumas, apetito praradimas, nemiga, blogumas ar bendras virškinimo sutrikimas. Vidiniai užkietėjimas ar viduriavimas, organizmo rezistencijos aušinimas, kas išaukia dažnus peršalimus, gripą, bronchitą bei astmą. Gali atsirasti net žūdas skrandyje ar dvilika-pirstėje žarnoje, ar širdies funkcijos sutrikimas. Monstruozios ar monepaizos negalavimai dažniausiai taip pat kyla nuo nervų suerzinimo. Bendrai, bet kokiu kūno negalavimas gali kilti nuo nervų pažeidimo.

Dažniausia nervų sutrikimo priežastis yra spaudimas ar tempimas nervo, kuris eina tarp nugarkaulio slankstelių, kurie šiuo atveju yra išjudę iš savo normalios vietos. Chiropaktiko apžiūrėjimas ir gydymas yra tiksliausia procedūra šioms negalavimams kurie kyla iš nervų suerzinimo ar pažeidimo.

Šis straipsnelis yra vienas iš serijos pamokymų apie sveikata ir SOUTHWEST CHIROPRACTIC CLINIC, 2739 W. 55th St., tel. 476-3422 Dr. M. J. Poluniek, Dr. R. Czaplicki ir Dr. D. J. McCarthy.

DRAUGAS, šeštadienis, 1966 m. kovo mėn. 5 d.

si higiena; minint 150 m. sukaktį nuo šv. Jono Bosco gimimo, dedamas vieno sauležio o straipsnis apie jaunimo meilę; duodama istorija drobulės, kurioje laidotuvių metu buvo atsispaudęs Kristaus kūno paveikslas; pagaliau amerikietis laikraštininkas L. Bell kalba šeimos temomis

— apie vedusiųjų bendradarbiavimą. Gausu iliustracijų ir žinių iš viso pasaulio religinio gyvenimo.

Kas veda tai yra kaip tas, kuris išeina žvejoti į jūras: nežino, kas jo laukia — gal atsineš perlus, gal žuvis, o gal tik kontėjimus.

— H. Heine

CIRCUIT T.V. & RADIO (LIETUVIAI)

SAV. DAN LIUTIKAS
NAUJU PARDAVIMAS • VARTOJAMU TAISYMAS • GREITAS PATARAVIMAS • GARANTIJA • KREDITAS
2412 WEST 71st St. CHICAGO, ILL. 60629, TEL. — 471-2446

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO
MR. NELSON,
SAVININKO

**SAINT CASIMIR
MONUMENT CO.**

3911 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų

Pastirinkimas Visame Mieste

Telef. — CEDARcrest 3-6335

Vienas blokas nuo kapinių

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

4695-07 South Hermitage Avenue

Tel. YArds 7-1741 2

4330-34 South California Avenue

Telef.: LA 3-0440 ir LA 3-9852

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIOS KOPLYCIOS

2533 West 71st Street

Tel. GR 6-2345 - 6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel. TO 3-2108 - 09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

MAISTO VISTA

REpublic 7-8608

REpublic 7-8608

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINČIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų laidotuvių

ir kitų papuošimų

2443 West 63rd STREET

Telef. PR 8-0833

PR 8-0834

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Narių

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1218

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA

Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE.

Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138 — 1139

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1008

Taupmenos įdėtos iki 15 dienos mėnesio,
pelno dividendą nuo pradžios mėnesio.

Paskolos namams įsigyti ar taisyti

TURTAS VIRŠ \$100,000,000.00

REZERVAI VIRŠ \$9,500,000.00

Bendrovė iš seno vedama tėvo ir sūnaus

JUSTIN MACKIEWICH

Direktorių Tarybos Pirmininkas

JUSTIN MACKIEWICH, Jr.

Prezidentas

VALANDOS:

Pirmadieniais 9 iki 8 v. vak.

Antradieniais 9 iki 4 v. vak.

Trečiadieniais uždaryta

Ketvirtadieniais 9 iki 8 v. vak.

Penktadieniais 9 iki 4 v. vak.

Šeštadieniais — 9 iki 12 val.

STANDARD FEDERAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE. — CHICAGO, ILLINOIS 60632

Telef. — Virginia 7-1141

Spėjimai ir Dėdėjimai

Redaguoja dr. S. ALIŪNAS

PASNINKAI IR NUOPELNAI

Vatikanas sumažino, arba tiksliau sakant, visai panaikino gavėnų pasninkus. Dabar, taip sakant, galėsi dešrų su kopūstais beigi cepelinų užvalgyti visom dienom, kad kovoj su savo artimu daugiau spėkų turėtum. Dabar šiais negandų laikais žmogui gyvam išlikti nėra daug galimybės, kaip aišku iš visų pagrindinių ir šalutinių veiksnių. Koks nors Alvudas gal dar ir išliks kokius metus ilgiau, nes jis tik vienintelis higieniškas valgių valgo, gi visa Chicago šiaip jau labai greit pakratys kojas, rydama kažkokius

nehigieniškus valgius. Chicago skerdyklos yra tiesiog panikoj susirūpinę, kur cepelinų herojai tą higienišką mėsą perka. Šie visi dalykai, higieniški ir nehigieniški valgymai beigi pasninkai turi varganam tremtinių gyvenime pagrindinės reikšmės.

Va, mes čia minime visokias sukačtis. Nagi didžiausi žmogaus nuopelnai juk, kad jis nemirė ir sulaukė kokios pusės amžiaus. Tiesiog žmogaus herojiškas žygis, kad jis Amerikoje, kur yra šitiek maisto, neprisiėmė, neprisiėmė, o paėmė ir sulaukė penkiasdešimt ar kokį kitų metų. Taigi, dabar, kada pasninkai yra sumažinti žmogui, yra daugiau šansų apsigyri ir anksčiau iš šios žemės iškelti, todėl visų sukačtutvintų darbai dar labiau padidės ir sveikinimuose bus galima daugiau nuopelnų išdėti ir ilgesnes prakalbas sakyti. Pvz. bus galima drožti, kad štai, nuostabus tas žmogus švenčia amžiaus tokią ar tokią sukačtų. Tai herojiškas nuopelnas, juk čia gausybėje keikų ir stėkų, vėdų ir martelių nepersivaizdinai, kaip korespondentai tegia gausiose vaišėse.

Be abejo, vargšui tremtiniui sunku Amerikoje gyventi, todėl reikia ir tas sukačtis minėti. Kas gi ten Sibire kokią sukačtų darys, taip sakant, St. Rūklėnė aiškiai parašė, kad vienas ar kitas badu mirė, sušalo ar per klaidą, anot Br. Railos, buvo kokio enkavedisto nušautas. Žinoma, kokie ten nuopelnai ir tų tremtinių, kurie iš Vakarų kovai grįžo. Juos bolševikai nugalbijo ir baigta, ir nebėgi jie savo visokių sukačtelių minėti. Tiesiog net gaila, kad žmonės taip miršta ir žūna, o juk galėtų ir jie visokių kalbų pasiklausyti, sukačtėles švęsdami. Bet ir nereikia minėti, kas ten kokie kovotojai arba kankiniai. Numirė, ir baigta, nei jie garbinančių prakalbų girdi, nei ką, kitas reikalas, kai šioje sunkioje tremtyje Amerikoje vargstanti. Čia tokie minėjimai vargstanti žmogų iškelia. Juk suprantama, kad nieko žmogui nėra prasmin-

giau, kaip visoks skaičiavimas. Žinoma, net ir didžiausieji šventėjai mėgsta labiau skaičiuoti pinigų, o paskui tai jau metus ir nuopelnus. Dar 1955 m. dr. Juozas Girnius "Aiduose" parašė: "O ar nėra pagyrų reikalavimas visas nepaliaujamas kas keleri meteliai visokių jubiliejų šventimas?" Mes manytume, kad toj vietoj gerbiamas daktaras apsiriko, juk čia ne pagyrų reikalavimas, bet nuostabių žygių, pro kumpius ir vėdąs prasidevėjimas.

Dabar, kada pasninkai sumažinami, tokie prasiveržimai dar labiau reikia vertinti. Todėl dar labiau suglaudinkime savo gretas ir papildykime puslapius ir sales vienas kito garbinimui, nes po gavėnės kiekvieno nuopelnai bus keliaropai didesni. Ta proga noriu prisipažinti, kad aš sukačtutvintinas:

Vis pagerbimai ir jubiliejai, Valio kaimynai ir skanumynai!

Ir man štai metai keli suėjo, Kaip kartą kepat prisvilo blynai.

Jonė Svajonė

BALADĖ APIE TIEKIMĄ

Komunistinė "Tiesa" išspausdino šią Ged. Astrausko operetę apie komunistinį tiekimą, aprūpinantį kolchozininkus įvairiom gėrybėm. Tos operetės pagrindus ir pateikiame skaitytojui, vardan kultūrinio bendradarbiavimo.

PROLOGAS

VYRŲ CHORAS

Vyrai, bėkim, paskubėkim
Čiupkim rasta, griebkim lentą
Ir greičiau visi į plentą!
Pastatysim barikadą —
Pravažiuos Tiekimas žada.

I KOLŪKIETIS (griežtai):
— Stokit! Nė iš vietos!

TIEKIMAS:
Liovės man saulutė šviesus.
Kiek plėšikų! Ko jie nori?

Vyrai! Imkit pinigė, Tik paleiskit nekankinę.

KOLŪKIEČIAI:
Mes, brolyti, žmonės dori,
Ne plėšikai ir ne vagys.
Tik patsai, broliuk, melagis.
Neišnešit kailio sauso,
Kol negausim, kas priklauso.

TIEKIMAS:
Taj sakysite, ko reikia?
Aš prisiekiu: gausit veikiai.

KOLŪKIEČIAI:
Žinom. Pernai jau žadėjai.
Neištrūksit, niekadėjai!

TIEKIMAS:
Vyrai, tarkimės gražiau.
Aš taikus, nesiožuojau.

I KOLŪKIETIS:
Pernai buvom susitarę,
Buvom sutartį sudarę —
Bus mechanizacija,
Elektrifikacija!
O naudos iš pažadų...
Prisiminti net graudu...

I VEIKSMAS

Kolūkių mechaninės dirbtuvės.
Prie staklių pritaistos rankenos, ke
turi kolūkiečiai su daina jas suka.

KVARTETAS:
Suk, suk, stakleles
Ir ne vienas, o kelias...
Suk, suk stakleles —
Grėžk, tekink detales...
Stovi traktorai sugedę,
Be dantų akėčios gedi...
Suk, suk stakleles,
Remontuoti detales...

I KOLŪKIETIS:
Ir kada į dirbtuves
Tą elektrą jie įves?

II KOLŪKIETIS:
Taigi, būdavo, čia sukas
Atvažiuos monterius.
Stengės vyrai, nepatogu
Užsipulti gerą žmogų.
Sakė laido neturįs, —
Ką jis vargšas padarys?
Lausim dar metus visus,
Gal ir medžiagas atsūs...

Panašumai

Operos direktorius dalyvauja priimant į teatrą naujus artistas. Viena solistė, pritariant orkestrui, dainuoja ariją.

Direktorius pasisuka į dirigentą:
— Kokia čia daina?
— Kuri? Ar ta, kurią groja orkestras, ar ta, kurią dainuoja solistė?

Pamokos

Amerikietis solistas dainuoja Italijoje ir žiūrovams entuziastingai plojant savo ariją kartoja jau šestą kartą. Publikai vis plojant solistas sako:

— Argi jums neužtenka pusės tuzino kartų?

— Ne, ne, dainuok, kol išmoksi, — sušuko iš salės.

Duetas

Dainininkė scenoje tirtančiu balseliu traukia:

— O, jeigu aš būčiau paukštelis padangėj...

Balsas iš salės:
— O jeigu aš turėčiau šautuvą.

VISUOMENININKO PATAREJAS

Jei nori nusikratyti darbo, sudaryk įvairias komisijas. Jei kada nors prisiminsi, sumokėk solidarumo 2 dol. mokesį, o paskui — piauks valdybas, klausdamas, ką jos daro su pinigais.

Laikyk visur ir visada save didžiausiu demokratu, bet niekad nesiskaityk su kito nuomone.

Tikrai nesuprantama, kodėl kaimyno ario sūnus karštai susidomėjo lietuvių kalba ir suka galvą, kaip išmokyti lietuviškai, o mano sūnus ir verčiamas lietuviškai nekalba!

Geriausias pasiteisinimas ne-

— Daktare, gal turite vaistų nuo lipimo sienomis?

DRAMOS PAGERINIMAS

Dramaturgas siūlo teatrui savo trijų veiksmų dramą. Direktoriaus sako:

— Komisijos trys nariai galvoja, kad būtų galima, išmetant vieną veiksmą.

— Puiku! Išmeskim tą veiksmą, — sako dramaturgas.

— Bet kiekvienas galvoja vis apie kitą veiksmą, — paaiškino direktorius.

— O —

"Karčiama lieka karčiama, nežiūrint, kas ją valdytų ir kas joje sėdėtų — šviesietis ar ateitininkas".

"Mūsų žingsniai"

aukoti pinigų lietuviškiems reikalams yra teigti: "Manęs nieks neprašo!"

Jei nori būti populiarius, viską ir visus girk.

Nėra didelio džiaugsmo tapti riebiu, nes tada gabena į skerdyklą.

— O —

ATSIMENA ZIP CODE

— Ar gali pakartoti šv. Rašto ištirauką, kurią vakar skaitėme? — klausia mokinį seselė.
— O ne, bet aš atsimenu Zip code: Luko 13:15, — atsakė mokinys.

PILIS IR NAMŲ SAVININKAS

— Ši pilis yra jau 600 metų amžiaus ir per visą tą laiką nei vienas akmuo nebuvo paliestas, niekas nepakeista, netaisyta, — aiškino lankytojams pilies rodytoja.

— Jos savininkas, matyt, toks pat, kaip ir mūsų apartamentinio namo, — tarė vienas amerikietis turistai kitam.

Vertimų rūpesčiai

"Kad žmonės nesumaišytų Siono su sijonu, visur pridėjome kalną, taigi Siono kalnas".
Br. Krištanavičius

DARBAI NUO KALĖDŲ LIGI VELYKŲ

Nežinau, ką jūs veiksite šį vakarą, bet aš vėl klaipsiuosi ant kelių. Tai tradicinė pokalėdinė procedūra, kada vaikai sugulė lovose, lėkštės suplautos, ir taida ir ramybė apgaubia mūsų namus.

Klaipsiuos ant kelių kilimui kambarėje su apriūjusioms replėm ir aplankstyti atsuktų rankose. Ir vėl atidarysiu dėžę, kurioje "vienas lengvai sustatomas lėlių namas, tik sekite instrukcijas". Vėl melsiuos, kad šį vakarą pasisektų pabaigti sustatymą, nes vaikai kasdien vis daugiau nerimauja, o be to, nelaukai gali praslinkti Velykų ir vėl ateiti Kalėdos.

Praėjusiais metais buvo triačiai.

Dėžėse buvo visokie varžtai ir veržklės. Vienais atvejais reikia naudoti trumpus, o kitais atvejais ilgus. Visada yra diagramos ir patarimas "pirma perskaitykite instrukcijas".

— Aš visada perskaitau instrukcijas. Išmoku skaityti mokykloje — skaičiau Aušrelę. Bet

APREIŠKIMAI BENDRADARBIAVIMO KLAUSIMAI

Rašo šviesiausias Joties Maršalas PLIUMPIS

Mes, šviesiausias joties maršalas Plumpis, kariauninkas Marketparkės ir rikis visų žuvelių upių ir ežerų, šiuo didžiuo teikiame apreiškinti savo šviesiausia nuomonę kaslink "bendradarbiavimo klausimo".

Mes sakome, kad didelei bėdai spiriant, verčiau galime bendradarbiauti su velniais, negu su rusiškais bolševikais. Gi mūsų bočiai baudžiaivos laikais su velniais dideliai glaudžiai bendradarbiavo. Žiemos kūles naktimis dvarų jaujose velniai, pasivertę visokiais vokitukais ir kitokiais "ponaičiais", paimdavo iš baudžiauninkų rankų spragilus, liepdavo eiti jiems ilstis ir iki pirmųjų gaidžių visa jauja jau būdavo iškulta ir į maišus supilta. Dabartinio bolševikinio kolchozo velnio prie kūlės jokia mada nepiprasys — nes jis yra meistras jau pasigrobti viską gatava, kas yra iškulta.

Mes per savo maršalystę darytume, jogei tu ir rodytum bolševikui tikrą širdį — vis vien jis tau pakis tikrai Kubilyų. Jeigu nori eiti su bolševiku mainų, tai eik su velniu, nors savo tarbą dar išgelbėsi, o su bolševiku, ir tarbą prarasi beobulioaudamas. Jeigu tu su bolševiku susitarsite eiti mestis pypkėmis, ir tu jam iš širdies mesi geriausią kokavinę amerikonišką pypkę.

DUKRELĖ IR TĖTIS

— Tėte, duok man tūkstantį dolerių, noriu išgerti puodelį kavos.

— Ką tu, dukrelė? Puodelis kavos ir tūkstantis dolerių...

— O labai paprastai, kavą aš norėčiau išgerti Europoje.

RŪKYMAS IR AMŽIUS

— Per daug rūkai, — sako gydytojas, — mirsi jaunas.

— Pasaka, — atkerta ligonis, — mano tėvas visuomet rūkė, o turi 75 metus amžiaus.

— Jei nerūkytų, turėtų dabar 80 metų, — paaiškino gydytojas

VAGIS IR KOMUNISTAS

Javos saloj minia vijo vargšą žmogutį, kuris esąs komunistas. Pavytas žmogelis sušuko:

— Prašau paleiskite mane gyvą, aš joks komunistas, aš tik eilinis vagis.

Daugelis banketų kalbėtojų nereikalingi įvady, jų dauguma reikalingi tokių, kurie sugebėtų kalbėtoją priversti savo kalbą baigti.

dargi su misinginiu vožtuvėliu, vis vien jis tau iš Vilniaus atmes Joną Kubilyų, kuris yra ne jokia padori pypkė, o tik paprastai bolševikinė eglaškė ir net nekiaura. O dargi paskui per "Vilnės" Joniką išsijuoks iš tavęs, beigi kaip reikiant tau nušluostys nosį, kaip jau atsitiko su visokiomis Chicago geromis galvomis, biznierių vadais, statėjais ar tepėjais.

Pagal Vilnės Joniką Kubilyus parašęs, kad jam, taip sakant, nusipiaut, ką dabar apie jį Amerikoje veiksniai rašo.

Taigi, turis patyrimo su kipšais mainybomis bei bendradarbiavimu, Mes Joties Maršalas tvirtiname, kad bendravimas su bolševiku, ar jis būtų pasivertęs vokituku, ponaičiu ar Kubilyum, yra daug bėdingesnis, negu su kokiuo žemaitijos Pinčiuuku.

Linksmoji teisybė

— Teisinga žmona yra ta, kuri meluoja tik savo amžių, svorį ir vyro uždarbį.

— Geriausias gyvenimo pasisekimas yra pildyti tuos patarimus, kuriuos duodi kitiems.

— Senų anekdotų pilna visur, bet dažniausiai reikia eiti į koki banketą, kad juos išgirstum.

— Psichopatas stato piliis ore, svajotojas jose gyvena, gi psichiatras renka nuomas.

— Cornell universitetas apskaičiavo, kad vestuvės kainuoja 1,500 dol., todėl esą nenuostabu, kad tėvai nepyksta, jog duklė su vaikinu išbėga iš namu.

Nebijok, mažyte, bėgti iš namų, nieko neatstikis, tavo tėvas man kopėčias laiko.

Klauso ne vien tik asilai

V. Bukauskas komunistinėje šluotoje taip eliuoja:

Ir asilas,
Pakilęs į tribūną,
Palaikomas protingu
Kartais būna.

Deja, striuki
Galvočiaus reikalai,
Kai klausos jo
Ne vien tik asilai.

Taigi, pripažįstama, kad kartais komunistinio prakalbininko klausos ne vien tik komunistų partijos nariai.

Ir taip ir kitaip

— Amerika yra linksma šalis, nes mokykloje draudžiama kalbėti maldos, o bibliotekoj laikoma šv. Raštas.

— Moterys todėl saugiau vaizruoja, kadangi jos bijo, jog iškiltų nelaimė, laikraštis paskelbs jų amžių.

— Viengungis yra toks vyras, kuriam tereikia daryti tik vienus pusryčius.

Zygis į kautynes, su tavo artimu prieš tavo paties artimą.

SKIRTUMAS

— Pasakyk man, koks yra skirtumas tarp protingo ir kvailio?

— Toks, kad kai įvyksta kas netikėta, tai protingasis tyli, kvailiasis tuojau šaukia: "aš seniai žinojau, kad taip bus!"

— Dievas sutvėrė turtus, o velnias — ekonomistus.

— Paskutinį žodį vištos gyvenime taria puodas.

— Churchillis apie Rusiją: "Aš negaliu atspėti, ką Rusija darys. Ji yra mįslė, suvyniota nežinon viduje paslapties".

— Vaikas yra panašus į siaurą kaklų butelį, į kurį yra sunku ką nors įpilti, bet nelengva išpilti iš jo ir išpilti.

— "Nors medicina jau tiek pažengė, kad kai kuriais atvejais net mirusį prikelia, bet paprastos slogos ne tik nemoka pagydyti, bet negali net išaiškinti".
Dr. J. Gutauskas

— Papūga tuo panaši į žmogų, kad ji nežino, ką kalba.

— Ganta nepadarė mus tobulais, bet padarė mus aklaissavo kaltėm.

— Arklys labiausiai nekenčia linų, nes iš jų daromi pančiai.

— Ožys visą gyvenimą negali išspręsti, kodėl tie, kurie nešioja barzdas, neturi ragų.

— Šuo daugiausia griebia žmogų už kojos todėl, kad jį yra daugiausia kaulų.

— Šiandien jaunimas, kai šoka, nesikalba, nesiliečia rankom, vienas į kitą nežiūri, atrodo, kad jie jau vedę mažiausiai 30 metų.

— Diplomatas sako "taip", tai reiškia "gal būt", kai sako "gal būt", tai reiškia "ne", bet jei sako "ne", tai reiškia — jis nediplomatas.

Viena porcija

Vyras susipyko su žmona ir išėjo į darbą, bet po kiek laiko skambina žmonai ir klausia:

— Ką šiandien pagaminsite pietų?

— Nuodų, — atsakė žmona.

— Gamink vieną porciją, nes aš šiandien pietų negrįšiu, — paaiškino vyras.

— Dažnai rašoma ne apie žymius asmenis, bet apie nežymius, kad juos padarytų žymiais.

— Kaip ilgai Adomas su Ieva gyveno Rojuje nenusidėdami?

— Iki prinoko obuoliai.

— Yra niekšų, kurie nebūtų taip pavojingi, jei jie neturėtų gerų savybių.

SPYGLINKAI GUODŽIAISI

— Balys Pavabyls "Šilkų ir vilkų" bei "Vizijų prie televizijų" autorius rašo, kad Spyglių mecenato S. Kašelonio pavyzdžiu turėtų užsikrėsti visi, kurie mėgsta ne verkti, bet juoktis.

— Uknolis atsiuntė straipsnį "Metinių sukačtutvių progą", kuriame taip rašoma:

"Bendruomenijos vyr. bosas, norėdamas išvėsti apygardijos bosą, pasikvietęs į talką kardininką, kurį savo keliu turėjo įtraukti į darbą ciceriją. Cicerija nebūtų cicerija, ėmė ir suardė visus planus. Keršto pagauta kardininkija su talka naujienos, atrėmė žurnalijos, pasigriebė mazgotę išplakė cicerijos veidą. Cicerija nebūtų cicerija, su ta pačia mazgote tęškė tiesiog ir zuzanijos veidą. Gaila, kad ši ilga istorija baigėsi labai trumpai".